

Kunnskapsdepartementet

Førebels tildelingsbrev

Orientering om forslag til statsbudsjettet 2017 for universitet og høgskolar

Mål for universitet og høgskolar, budsjett og endringar i løyving og finansieringssystemet

Innhald

1	Innleiing	3
2	Mål for universitet og høgskolar	4
2.1	Om målstrukturen	4
2.2	Sektormål og nasjonale styringsparametrar for 2017.....	5
2.3	Kandidatmåltal for 2017	9
2.4	Oppfølging frå departementet og hos institusjonane	11
3	Budsjett for universitet og høgskolar	13
3.1	Budsjettforslag for 2017 over kap. 260 på Kunnskapsdepartementets budsjett.....	13
3.2	Budsjettforslag for 2017 til universitets- og høgskolebygg over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.....	14
3.3	Budsjettforslag per institusjon (kap. 260).....	16
3.3.1	Universitet og statlege høgskolar (kap. 260 post 50).....	18
3.3.2	Private høgskolar (kap. 260 post 70).....	26
3.3.3	Rekrutteringsstillingar.....	31
3.3.4	Midlar til innføring av femårig grunnskolelærerutdanning.....	32
3.3.5	Vidareføring av midlar.....	32
3.4	Nye studieplassar, vidareføring og opptrapping av studieplasstildelingar frå tidlegare år ...	32
3.4.1	Nye studieplassar i 2017	33
3.4.2	Vidare oppbygging av studieplassar oppretta i 2012, 2014, 2015 og 2016	33
4	Finansieringssystemet for universitet og høgskolar	41
4.1	Rammefinansiering	41
4.1.1	Basismidlar	41
4.1.2	Resultatbasert finansiering.....	42
4.1.3	Unntak frå finansieringssystemet.....	43
4.2	Resultatbasert utteljing 2017.....	45
4.2.1	Datagrunnlag.....	45
4.2.2	Indikatorar med open budsjettramme.....	46
4.2.3	Indikatorar med lukka budsjettramme	61
4.2.4	Budsjettverknad i 2017	68

1 Innleiing

Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høgskolar er eit førebels tildelingsbrev for 2017. Departementet legg fram orienteringa samtidig med Prop. 1 S (2016–2017) for Kunnskapsdepartementet, og ho skal saman med endelig tildelingsbrev danne grunnlag for dei budsjett disponeringane styret for den enkelte institusjonen vedtar for 2017.

Orienteringa er delt inn i tre kapittel:

Mål for universitet og høgskolar

- Kap. 2 viser måla og styringsparametrane for sektoren, som institusjonane skal legge til grunn når dei planlegg verksemda for 2017. Kap. 2 viser også kandidatmåltal for utvalde utdanningar.

Budsjett og endringar i løyving

- Kap. 3.1 og 3.2 viser vesentlege budsjettendringar for universitet og høgskolar.
- Kap. 3.3 viser endringar i løyvingane frå 2016 til 2017 for universitet og høgskolar.
- Kap. 3.4 gir ei oversikt over nye studieplasstildelingar i 2017 og ei oversikt over vidare oppbygging og opptrapping av studieplasstildelingar frå tidlegare år.

Finansieringssystemet

- Kap. 4.1 beskriv finansieringssystemet og endringane i systemet i 2017 for universitet og høgskolar.
- Kap. 4.2 beskriv grunnlaget for den resultatbaserte utteljinga i 2017 for universitet og høgskolar.

2 Mål for universitet og høgskolar

2.1 Om målstrukturen

Kunnskapsdepartementet reviderte målstrukturen for universitet og høgskolar i 2015 for å tydeleggjere regjeringa sine mål og prioriteringar, jf. regjeringsplattforma, og for å forenkle målstrukturen. Departementet legg til grunn at sektormåla skal vere langsiktige og gi ei ramme som institusjonane kan utvikle eigne strategiar og planar innanfor. Sektormåla for 2017 er dei sama som for 2015 og 2016.

I tillegg til sektormåla fastset departementet nasjonale styringsparametrar på område der institusjonane skal vere særleg merksame på korleis resultatata utviklar seg. Dei nasjonale styringsparametrane er ikkje heildekkande for resultat som bidrar til at sektoren når sektormåla, men viser kva resultatområde departementet er særleg opptatt av i styringa av sektoren. Dei nasjonale styringsparametrane er i utgangspunktet fleirårige, men kan endrast på bakgrunn av risikovurderingar.

Kunnskapsdepartementet reviderte, etter dialog med sektoren, dei nasjonale styringsparametrane som gjeld frå 2016. Eit prinsipp som ligg til grunn, er at datagrunnlaget for alle styringsparametrane skal vere tilgjengeleg i nasjonale databasar eller gjennom nasjonale undersøkingar. Alle styringsparametrane, med unntak av kandidatattal, er sett opp som forholdstal slik at resultatata kan samanliknast over tid og mellom institusjonar det er relevant å samanlikne. Enkelte styringsparametre er likevel mest eigna for samanlikning av resultat over tid for institusjonen, ikkje mellom institusjonar, sidan institusjonane har ulik profil. For kandidatattal har departementet fastsett måltal for enkelte utdanningar på kvar institusjon. Nokre av styringsparametrane inngår også som indikatorar i finansieringssystemet, sjå kap. 4.

Dei nasjonale styringsparametrane for 2017 er dei same som for 2016. Departementet tar atterhald om at det kan komme justeringar eller presiseringar i endeleg tildelingsbrev for 2017.

Universitet og statlege høgskolar skal fastsette eigne mål og styringsparametrar for verksemda. Desse skal bygge opp under måla som er sett for heile sektoren, og vise kva profil og utviklingsstrategi den enkelte institusjonen har.

Departementet viser til at det er sett samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Det er ein føresetnad at aktuelle institusjonar tar omsyn til desse måla i styringa av og planane for verksemda.

Departementet har starta ein prosess med utvikling av fleirårige utviklingsavtalar mellom departementet og den enkelte institusjonen, jf. Prop. 1 S (2016–2017). Målet med utviklingsavtalane er at institusjonane får ein tydelegare profil, og at det blir ei betre arbeidsdeling i universitets- og høgskolesektoren. Innhaldet i avtalen skal i hovudsak utarbeidast etter initiativ frå institusjonen, men departementet kan også ta initiativ til at enkelte forhold blir drøfta. Ein føresetnad for utviklingsavtalane er at departementet og institusjonen er einige om innhaldet. Departementet tar sikte på at avtalane skal vare i 3-4 år, og at vurderinga av resultatata vil skje

gjennom måleparameter eller på anna måte, som institusjonen og departementet er blitt einige om som del av avtalen.

Departementet starta prosessen med utviklingsavtalar i 2016 med Universitetet i Oslo, Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet, Universitetet i Stavanger, Høgskolen i Sørøst-Noreg og Høgskolen i Østfold, med sikte på at utviklingsavtalane for desse institusjonane skal inngå i tildelingsbrevet for 2017.

Prøveordninga skal legge grunnlaget for at utviklingsavtalar kan bli ein fast del av styringsdialogen for alle dei statlege institusjonane. Departementet vil i 2017 utvide prøveordninga gjennom dialog om avtalar med fleire institusjonar. Departementet tar sikte på at alle dei statlege institusjonane skal ha utviklingsavtalar frå 2019. Departementet meiner at avtalane får større effekt ved å knytte økonomiske verkemiddel til dei, og tar sikte på å legge fram forslag til dette i Prop. 1 S (2017–2018) for Kunnskapsdepartementet.

2.2 Sektormål og nasjonale styringsparametrar for 2017

Kunnskapsdepartementet har fastsett fire overordna sektormål for universitet og høgskolar i Prop. 1 S (2016–2017) for Kunnskapsdepartementet. Alle universitet og høgskolar som får løyving eller tilskott frå Kunnskapsdepartementet, skal bidra til å nå måla. Departementet set krav om at institusjonane rapporterer på dei nasjonale styringsparametrane i *Årsrapporten* (2017–2018). Rapporteringskrava og dataspesifikasjonar vil vere tilgjengelege på nettsidene til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) i januar 2017.

For 2017 gjeld desse sektormåla og tilhøyrande styringsparametrar (datakjelde for den enkelte styringsparameteren står i parentes):

Sektormål 1: Høg kvalitet i utdanning og forskning

For å møte utfordringane samfunnet står overfor, må norsk høgre utdanning og forskning ha høg kvalitet. Studentane må få god undervisning uansett kva studiestad dei har valt. Arbeidsgivarar må vere trygge på at kandidatane er godt kvalifiserte, og samfunnet må kunne stole på at forskinga blir utført i solide fagmiljø med høg kompetanse. Evalueringar viser at utdanninga og forskinga i Noreg er god, men at vi har fleire svake og fragmenterte utdannings- og forskingsmiljø og at vi har få framifrå miljø. Regjeringa vil at alle utdannings- og forskingsmiljø i Noreg skal ha høg kvalitet og at fleire skal hevde seg internasjonalt. Dette inkluderer også fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid.

Styringsparametrar:

- *Delen bachelorkandidatar som gjennomfører på normert tid (DBH)*

Delen studentar som gjennomfører utdanninga på normert tid, er for låg. Forseinkingar inneber betydelege kostnader for den enkelte studenten og bind ressursar ved institusjonane. Låg gjennomføring av utdanninga kan også vere ein indikator på dårleg kvalitet. Rapporteringa for 2017 som departementet får i 2018, vil vise resultatata for 2014-kullet for bachelorkandidatar.

- *Delen masterkandidatar som gjennomfører på normert tid (DBH)*
Delen studentar som gjennomfører utdanninga på normert tid, er for låg. Forseinkingar inneber betydelege kostnader for den enkelte studenten og bind ressursar ved institusjonane. Låg gjennomføring av utdanninga kan også vere ein indikator på dårleg kvalitet. Rapporteringa for 2017 som departementet får i 2018, vil vise resultatata for 2015-kullet for masterkandidatar.
- *Delen ph.d.-kandidatar som gjennomfører innan seks år (DBH)*
Måltala som blei vedtatte i Meld. St. 30 (2008–2009) *Klima for forskning*, jf. Innst. S. nr. 354 (2008–2009), er ikkje nådd. Rapporteringa for 2017 som departementet får i 2018, vil vise resultatata for 2011-kullet.
- *Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten (Studiebarometeret - NOKUT)*
Studiebarometeret er ei nasjonal studentundersøking om studiekvalitet og gir uttrykk for korleis studentane vurderer kvaliteten i studieprogramma.
- *Fagleg tidsbruk (timar) per veke blant heiltidsstudentar (Studiebarometeret - NOKUT)*
Krav til studentane og engasjementet deira er blant faktorane som påverkar læringa til studentane. Skal studentane utnytte eige læringspotensial fullt ut, krev det at dei investerer tilstrekkeleg tid og energi i utdanninga.
- *Talet på publikasjonspoeng per fagleg årsverk (DBH)*
Publiseringspoeng er eit uttrykk for både volum og kvalitet på publiseringa. I sektoren er det rom for betring, særleg med omsyn til kvaliteten i publikasjonane.
- *Verdien av Horisont 2020-kontraktar per FoU-årsverk (Forskringsrådet/NIFU)*
Regjeringa har som mål at Noreg skal auke forskingssamarbeidet med EU. Det vil bidra til å auke kvaliteten i norsk forskning, styrke innovasjonsevna og verdiskapinga og gjere oss betre i stand til å møte store utfordringar i samfunnet.
- *Delen utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ av totaltalet på studentar (DBH)*
EUs program for utdanning, ungdom og idrett, Erasmus+, er eit viktig verkemiddel for mobilitet og internasjonal erfaring. Det er for få studentar som reiser ut som del av utdanninga, og særleg er det få som reiser ut på Erasmus+-program.

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Grunnlaget for framtidig verdiskaping og velferd i Noreg er å realisere kunnskapssamfunnet. Regjeringa har som ambisjon at Noreg skal vere eit av dei mest innovative landa i Europa. Universitet og høgskolar er sentrale i den økonomiske, kulturelle og sosiale utviklinga både regionalt og nasjonalt, og avgjerande for å vidareutvikle kunnskapssamfunnet. Noreg har eit kunnskapsintensivt arbeidsliv med behov for oppdatert kunnskap og kompetanse. Skal universitet og høgskolar fylle denne rolla, må dei ha eit utstrakt samarbeid med samfunns- og næringsliv. Noreg treng forskning, fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og

kandidatar som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentleg og privat sektor.

Styringsparametrar:

- *Delen masterkandidatar sysselsett i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning (Kandidatundersøkinga - NIFU)*
Sysselsetting i relevant arbeid er ein indikator på om utdanninga er relevant for arbeidslivet. NIFU gjennomfører ei spørjeundersøking blant personar med mastergrad om lag eit halvt år etter at dei har fullført utdanninga. Undersøkinga blir gjennomført anna kvart år.
- *Bidragssinntekter frå Forskingsrådet per fagleg årsverk (DBH)*
Storleiken på inntekter frå Forskingsrådet er også ein indikator på kvalitet i forskinga.
- *Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk (DBH)*
Det er behov for sterkare koplingar mellom forskning, høgre utdanning og innovasjon. Det er potensial for meir samspel enn i dag som kan gi utslag i inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemd.
- *Delen forskingsinnsats i MNT-fag (FoU-statistikken - NIFU)*
MNT-faga har særleg betyding for framtidig verdiskaping og for å gjere det mogleg å oppretthalde velferdsnivået i Noreg. Det er eit mål å styrke forskingsinnsatsen i desse faga. NIFU gjennomfører denne undersøkinga anna kvart år.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Utdanningstilbodet skal legge til rette for god tilgang til nødvendig arbeidskraft og kompetanse i alle delar av landet. God tilgang inneber ikkje berre geografisk nærleik, men også tilbod om studiefinansiering og studentbustad, at studietilbodet er tilpassa ulike typar studentar, bruk av digitale læringsressursar og anna som gjer det mogleg med livslang læring. Regjeringa vil at alle skal ha tilgang til høgre utdanning, og at det skal vere mogleg for alle å ta høgre utdanning, uansett kjønn, etnisk, sosial og økonomisk bakgrunn og bustad. Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv.

Styringsparameter:

- *Kandidattal på helse- og lærarutdanningane, jf. måltal (DBH)*
Dette er utdanningar der det er kritisk at institusjonane møter behova i samfunnet. Kandidatmåltala går fram av tabellen under kap. 2.3. Institusjonane kan sette høgre måltal på utdanningane enn det departementet har fastsett. For andre utdanningar sett institusjonen sjølv eventuelle kandidatmåltal.

Sektormål 4: Effektiv, mangfaldig og solid høgre utdanningssektor og forskingssystem

Ein effektiv, mangfaldig og solid høgre utdanningssektor og tilsvarande forskingssystem skal bidra til best mogleg måloppnåing på dei tre første sektormåla. Universitet og høgskolar forvaltar ein betydeleg del av midlane for fellesskapet. Ressursane skal brukast effektivt og til beste for samfunnet. Institusjonane skal utvikle profilar i tråd med styrke og eigenart, som bidrar til ein differensiert sektor med høg kvalitet, som møter behova på ulike område i samfunnet, og som bidrar til at vi kan hevde oss internasjonalt. Det vil framleis vere behov for samarbeid, arbeidsdeling og fagleg konsentrasjon i universitets- og høgskolesektoren etter at strukturreforma er gjennomført. Institusjonane må halde fram med å sjå korleis dei saman kan løyse utfordringar i sektoren. Institusjonar som har grunnlag for det, er forventa å dyrke fram utdannings- og forskingsmiljø som kan hevde seg i verdstoppen.

Styringsparametrar:

Styringsparametrane under dei tre første sektormåla vil også seie noko om måloppnåinga på dette målet, sidan sektormål 4 er eit tverrgåande mål som skal bidra til best mogleg måloppnåing på dei tre første sektormåla. Departementet har i tillegg sett desse styringsparametrane under sektormål 4:

- *Talet på studiepoeng per fagleg årsverk (DBH)*
Denne styringsparameteren sett saman med dei andre styringsparametrane under sektormål 1 og 2, gir indikasjonar på utviklinga i effektiviteten ved den enkelte institusjonen.
- *Delen kvinner i dosent- og professorstillingar (DBH)*
Kvinnedelen i professorstillingar har auka med ein pst. per år sidan 2001 og er no 27 pst. Det er nødvendig å halde oppe merkemda på området for å nå raskare resultat. Kvinnedelen i dosentstillingar har auka betydeleg dei siste åra og er no 40 pst.
- *Delen mellombels tilsette i undervisnings- og forskarstillingar (DBH)*
Det er framleis for høg del mellombels tilsette i sektoren, særleg i undervisnings- og forskarstillingane. Styringsparameteren gjeld ikkje for private høgskolar.
- *Delen av samlingane og objekta ved universitetsmusea som er tilstrekkeleg sikra og bevart (DBH)*
Tilfredsstillande sikring og bevaring av samlingane og objekta ved universitetsmusea er framleis ei utfordring.

Mål

2.3 Kandidatmåltal for 2017

Departementet har kandidatmåltal for helse- og lærarutdanningane. Dette er utdanningar der det er særleg viktig at sektoren når måla for å møte behovet i samfunnet. Kunnskapsdepartementet regulerer derfor talet på kandidatar i desse utdanningane. Kandidatmåltala er eit minstekrav til talet på uteksaminerte kandidatar frå den enkelte institusjonen. Tabellen nedanfor viser kandidatmåltal for 2017 fordelt på utdanningar og institusjonar.

Institusjon	Helsefagutdanningane															Lærarutdanningane								
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Bioingeniørutd.	Døvetolkutd.	Ergoterapiutd	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisinutd.	Odontologiutd.	Psykologi prof. utd.	Radiografutd.	Sjuepleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnhagelærarutd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert, 5 år	PPU og PPU-Y	Faglærarutd.
Nord universitet	26						21							328			30	124	97	72		94	41	
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet																					20	56		
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	134	29	73	20	57			12	52	25	114	63	51	425			70	149	94	75	198		69	
Universitetet i Agder	25		20											203			35	113	65	43	28	103	28	
Universitetet i Bergen						24	25			156	45	80				30					28	123		
Universitetet i Oslo						32	55			192	62	104				20					109	265		
Universitetet i Stavanger	34													163				115	56	37	28	86	20	
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	50		20		20			25	25	20	84	32	31	24	261	12	64	106	67	63	50	124	25	
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole for logistikk														79			38							
Noregs idrettshøgskole																						30		
Noregs musikkhøgskole																						20		

Mål

Institusjon	Helsefagutdanningane																Lærerutdanningane								
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Bioingeniørutd.	Døvetolkutd.	Ergoterapiutd	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisinutd.	Odontologiutd.	Psykologi prof.utd.	Radiografutd.	Sjkepleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnhagelærerutd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert, 5 år	PPU og PPU-Y	Faglærerutd.	Yrkesfaglærerutd.
Høgskolen i Hedmark	23													164		20		117	71	47		63	43		
Høgskolen i Lillehammer																	57								
Høgskolen i Oslo og Akershus	120		50	20	51		41		134	34			34	492	20		147	323	151	102		181	88	104	
Høgskolen i Sørøst-Noreg	51								20				20	336		20	45	232	138	86		190	68		
Høgskulen på Vestlandet	60		23					60	35				25	435			86	248	186	137		192	48		
Høgskulen i Volda																		59	43	29		60			
Høgskolen i Østfold	20		22											109			61	94	47	32		103			
Samisk høgskole																		2	2	2					
Kunsthøgskolen i Oslo																						13			
Barratt Due Musikk institutt – Høgskoleavdelingen og Unge talenter																						20			
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning																		215							
Høgskolen Diakonova	28													83											
Lovisenberg diakonale høgskole	48													151											
NLA Høgskolen																		57	34	23					
Rudolf Steinerhøgskolen																		20	20	20					
VID vitenskapelig høgskole	22				30									248			110								
Sum	641	29	208	40	158	56	62	117	271	134	546	139	278	154	3 477	20	102	743	1 825	1 126	787	338	1 921	361	173

Kandidatmåltal for kunsthøgskolane

Departementet set måltal på kandidatar frå kunsthøgskolane, jf. tabellen nedanfor. Tabellen blir endra ved ein auke eller reduksjon i tildeling frå departementet til studieplassar. Ut over dette fastset institusjonen egne ambisjonar.

Institusjon	2016	2017
Kunsthøgskolen i Oslo	194	194 ¹
Kunst- og designhøgskolen i Bergen	110	110 ²
Sum	304	304

2.4 Oppfølging frå departementet og hos institusjonane

Styringsdialogen mellom departementet og institusjonane består av desse hovudaktivitetane: tildelings- og tilskottsbrev, årsrapport, etatsstyringsmøte/dialogmøte og skriftleg tilbakemelding.

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet sender departementet tildelings- og tilskottsbrev til institusjonane. Tildelings- og tilskottsbrev inneheld blant anna dei fire sektormåla og dei nasjonale styringsparametrane, tildelt løyving og krav til rapportering.

Universitet og statlege høgskolar skal innanfor den nasjonale målstrukturen og forventningane og prioriteringane til regjeringa, fastsette egne verksemdmål som er tilpassa eigarten/profilen, og skal utvikle egne strategiar og planar for å nå måla. Institusjonane skal legge mål- og resultatstyring, med integrert risikostyring, til grunn for planlegging og oppfølging av

verksemda. Departementet har ikkje same styringsrolle overfor private høgskolar, men oppfordrar desse institusjonane til å arbeide på same måte.

Universitet og høgskolar skal levere ein årleg årsrapport til departementet. I *Årsrapporten* skal universitet og statlege høgskolar presentere eigen profil og mål for verksemda innanfor dei overordna sektormåla som er sett av departementet. Departementet forventar at også dei private høgskolane i rapporteringa til departementet viser kva profil og utviklingsstrategi dei har.

Hovudkapitlet i årsrapporten omfattar aktivitetar og resultat i budsjettåret. Kapitlet skal i hovudsak innehalde resultatrapportering på måla for verksemda og nasjonale styringsparametrar, og vurderingar av resultata og måloppnåinga.

Årsrapporten skal også innehalde planar som viser ambisjonsnivå og overordna prioriteringar.

Krav til årsrapporten ligg på:

<http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

---

¹ Institusjonen skal legge fram ein plan i *Årsrapporten* for å auke kandidatmålalet for PPU til 20 over ein periode på tre år og dermed auke totalt kandidatmåltal til 201, jf. tildelingsbrev for 2014.

² Kunst- og designhøgskolen i Bergen blir slåtte saman med Universitetet i Bergen frå 1. januar 2017.

Departementet analyserer resultatene i sektoren i tilstandsrapporten for universitets- og høgskolesektoren, som departementet utarbeider årleg.

Årsrapportane, tilstandsrapporten og resultatrapporteringa til DBH utgjer hovudgrunnlaget for vurderinga departementet gjer av den enkelte institusjonen. Vurderinga som er basert på eigenarten til institusjonen, ligg til grunn for styringsdialogen med kvar av dei statlege institusjonane i *etatsstyringsmøta* og i den årlege, *skriftlege tilbakemeldinga* til den enkelte institusjonen. Departementet forventar at institusjonane set i verk tiltak for å følge opp tilbakemeldinga frå departementet.

Det er etablert ei eiga tilsynseining i departementet som fører kontroll med private høgskolar som mottar statstilskott. Eininga vil føre tilsyn med om høgskolane oppfyller krava som blir stilt i lov, forskrift og tilskottsbrev. For desse høgskolane vil praksisen bli endra. Departementet har også eit årleg *dialogmøte* med dei private institusjonane som mottar statstilskott.

3 Budsjett for universitet og høgskolar

Samla budsjettforslag på programkategori 07.60 Høgre utdanning og fagskoleutdanning utgjer 36,5 mrd. kroner i 2017. Av dette er det foreslått 34,4 mrd. kroner over kap. 260 Universitet og høgskolar, 747 mill. kroner over kap. 270 Internasjonal mobilitet og sosiale formål forstudentar, 108,5 mill. kroner over kap. 276 Fagskoleutdanning, 598,5 mill. kroner over kap. 280 Felles einingar og 594,9 mill. kroner over kap. 281 Felles tiltak for universitet og høgskolar.

Nedanfor er ei oppsummering av større budsjettendringar for universitet og høgskolar i forslaget til statsbudsjettet for 2017. Nærmare oversyn over budsjettendringane for kvar enkelt institusjon følger under kap. 3.3.

3.1 Budsjettforslag for 2017 over kap. 260 på Kunnskapsdepartementets budsjett

Nedanfor følger ei oversikt over forslag til vesentlege budsjettendringar over kap. 260. Beløpa er avrunda til nærmaste 1 000 kroner³. Endringar på kap. 260 som følge av flytting av midlar til eller frå andre kapittel er ikkje med i denne oversikta.

	<i>i 1000 kroner</i>
80 nye rekrutteringsstillingar ⁴ (kap. 260 post 50 og 70)	32 053
Utvikling av kompletterande utdanningstilbod og 60 nye studieplassar til kompletterande utdanning (kap. 260 post 50)	4 490
Midlar til innføring av femårig grunnskolelærarutdanning (kap. 260 post 50)	150 000
Reduksjon knytt til digital post (kap. 260 post 50)	-15 290
Reduksjon i løyvingane til private høgskolar (kap. 260 post 70)	-10 000
Midlar til utstyr og inventar ved Universitetet i Bergen knytt til nybygg for tidlegare Kunst- og designhøgskolen i Bergen (kap. 260 post 50)	42 400
Midlar til utstyr og inventar til nybygg for medisin og helsefag ved Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (kap. 260 post 50)	216 800
Huseleigemidlar til nybygg ved Universitetet i Bergen, tidlegare Kunst- og designhøgskolen i Bergen (kap. 260 post 50)	2 420
Huseleigemidlar til nytt teknologibygge ved Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet, tidlegare Høgskolen i Sør-Trøndelag (kap. 260 post 50)	20 378

³ Endringar som følge av konsekvensjusteringar av budsjettvedtak frå tidlegare år er i 2016-kroner, medan dei andre beløpa er i 2017-kroner, jf. budsjettendringstabellane i kap. 3.3.1 og 3.3.2. Tiltak som blei vedtatte i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2016, er konsekvensjusterte til 2017-kroner. Dette gjeld vidareføring av opptakskapasitet frå RNB 2016.

⁴I tillegg blir det foreslått tildelt midlar til 15 nye rekrutteringsstillingar til ordningane for nærings-ph.d. og offentleg sektor-ph.d. over kap. 281 post 50 og midlar til 25 nye rekrutteringsstillingar til instituttsektoren over kap. 285 post 53 under programkategori 07.70 Forsking.

Budsjettforslag 2017

Utfasing av utstyr og inventar til nytt teknologibygge ved Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet, tidlegare Høgskolen i Sør-Trøndelag (kap. 260 post 50)	-68 600
Vidareføring av auka opptakskapasitet frå RNB 2012 (kap. 260 post 50)	13 105
Vidareføring av auka opptakskapasitet frå 2014 (kap. 260 post 50)	20 903
Vidareføring av auka opptakskapasitet frå RNB 2015 (kap. 260 post 60 og 70)	37 956
Vidareføring av auka opptakskapasitet frå 2016 (kap. 260 post 50 og 70)	70 334
Vidareføring av auka opptakskapasitet frå RNB 2016 (kap. 260 post 50 og 70)	66 815
Vidareføring av rekrutteringsstillingar frå 2016 (kap. 260 post 50 og 70)	255 621
Reduksjon (0,5 pst.) knytt til avbyråkratisering og effektivisering (kap. 260 post 50 og 70)	-163 118

3.2 Budsjettforslag for 2017 til universitets- og høgskolebygg over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over midlar til å prosjektere, rehabilitere og oppføre bygg i universitets- og høgskolesektoren. Oversikta viser anslag for utbetalingar for kvart byggeprosjekt i 2017. Beløpa er i 2017-kroner og avrunda til nærmaste 1 000 kroner.

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Prosjektering av nytt bygg for Odontologisk fakultet ved Universitetet i Oslo (kap. 530 post 30)	10 000
Prosjektering av nybygg for Tromsø museum ved Universitetet i Tromsø – dNoregs arktiske universitet (kap. 530 post 30)	5 000
Prosjektering av nytt bygg for livsvitskap, farmasi og kjemi ved Universitetet i Oslo (kap. 530 post 30)	10 000
Prosjektering av nybygg for Vikingtidsmuseet ved Universitetet i Oslo (kap. 530 post 30)	41 000
Prosjektering av nybygg for helse- og sosialfag ved Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet (kap. 2445 post 30)	5 000
Vidareføring av fase to av rehabiliteringsprosjekt for Universitetsmuseet i Bergen ved Universitetet i Bergen (kap. 530 post 31)	137 000
Vidareføring av byggeprosjekt for samlokaliseringssprosjektet for kunst- og designmiljøa ved Universitetet i Bergen (kap. 2445 post 33)	160 000
Vidareføring av byggeprosjekt for rehabilitering av bygg ved Noregs idrettshøgskole (kap. 530 post 33)	260 000
Vidareføring av byggeprosjekt for nybygg for medisin og helsefag ved Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (kap. 530 post 33)	470 000
Vidareføring av byggeprosjekt for Noregs miljø- og biovitskaplege universitet og Veterinærinstituttet (kap. 530 post 33)	1 633 000

Midlar til utstyr og inventar for Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet og Veterinærinstituttet (kap. 530 post 45)	42 000
--	--------

I 2017 blir følgande kurantprosjekt som er under gjennomføring førte vidare:

- nytt studenthus ved Høgskolen i Sørøst-Noreg, campus Porsgrunn
- simuleringssenter ved Høgskolen i Sørøst-Noreg, campus Porsgrunn
- byggetrinn 6A ved Nord universitet, campus Bodø
- nytt bygg for Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet, campus Gjøvik
- tilbygg, Gimlemoen 46, Universitetet i Agder

I tillegg kjem kurantprosjekta som framleis er under prosjektering, og som kan bli starta opp i løpet av hausten 2016 eller i 2017. Byggeprosjekt innanfor kurantordninga blir realiserte over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, kap. 2445.

3.3 Budsjettforslag per institusjon (kap. 260)

Kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2 gir nærmare oversikt over endringar frå 2016 til 2017 i budsjett-rammene for dei enkelte universiteta og statlege høgskolane over kap. 260 post 50 og for dei enkelte private høgskolane over kap. 260 post 70. For institusjonar som har fusjonert i perioden f.o.m. januar 2016 t.o.m. januar 2017, er endringar i løyving slått saman under nytt institusjons-namn⁵.

I tillegg til budsjettendringane som er presenterte i kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2, foreslår regjeringa nye midlar til innføring av femårig grunnskolelærarutdanning. Sjå omtale under kap. 3.3.4. Vidare foreslår regjeringa å føre vidare midlar til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåingar og midlar til oppgradering av bygg. Sjå omtale under kap. 3.3.5.

Tabellane med budsjettendringar per institusjon er bygde opp som følger:

Utgangspunktet er *Saldert budsjett 2016* som er løyving/tilskott per institusjon i endeleg tildelingsbrev/tilskottsbrev for 2016.

Konsekvensjusteringar er vidareføring og opptrapping eller utfasing av midlar som følge av tidlegare budsjettvedtak i Stortinget, målt i 2016-kroner. Konsekvensjusteringsbeløpa omfattar blant anna budsjetteffekt av nye studieplassar, rekrutteringsstillingar, husleigekompensasjon, midlar til utstyr og inventar og utfasing av eingongsmidlar. I denne kolonnen inngår reduksjon på 0,5 pst. som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.

Saldert budsjett 2016 og konsekvensjusteringane blir deretter justerte med anslått pris- og lønnsauke frå 2016 til 2017. Dette er vist i kolonnen *Justering for pris- og lønnsauke*.

Kolonnen *Nye rekrutteringsstillingar* viser budsjetteffekten i 2017-kroner for nye rekrutteringsstillingar som blir oppretta i 2017. Sjå kap. 3.3.3 for oversikt over rekrutteringsstillingar per institusjon.

Kolonnen *Andre endringar* viser budsjetteffekten i 2017-kroner av tiltak med verknad for enkelte institusjonar, jf. forklaringane for den enkelte institusjonen. I denne kolonnen inngår reduksjon som følge av gevinstar ved overgangen til digital post for universitet og høgskolar.

---

⁵ Frå 1. januar 2016 er Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet, Høgskolen i Gjøvik, Høgskolen i Sør-Trøndelag og Høgskolen i Ålesund slåtte saman til Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet. Frå 1. januar 2016 er Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag slåtte saman til Nord universitet. Frå 1. januar 2016 er Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet, Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Narvik slåtte saman til Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet. Frå 1. januar 2016 er Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Høgskolen i Telemark slåtte saman til Høgskolen i Sør-aust-Noreg. Frå 1. januar 2016 er Diakonhjemmet Høgskole, Misjonhøgskolen, Høgskolen Betanien og Haraldsplass diakonale høgskole slåtte saman til VID vitenskapelig høgskole. Frå 1. januar 2017 blir Høgskolen i Bergen, Høgskulen i Sogn og Fjordane og Høgskolen Stord/Haugesund slåtte saman til Høgskulen på Vestlandet. Frå 1. januar 2017 blir Kunst- og designhøgskolen i Bergen og Universitetet i Bergen slåtte saman til ein institusjon under namnet Universitetet i Bergen.

Kolonnane under *Resultatbasert utteljing* viser budsjetteffekten som følge av endringar i finansieringssystemet for universitet og høøgskolar. Første kolonne viser resultatbasert utteljing i 2016 som er trekt ut av ramma til institusjonane. Midlane er i 2016-kroner. Kolonnen viser også uttrekk i basisdelen til ny BOA-indikator i justert finansieringssystem. Andre kolonne viser resultatbasert utteljing i justert system i 2017-kroner. Kap. 4.2 gir oversikt over data som ligg til grunn for beløpa i denne kolonnen.

Budsjettforslag for 2017 er saldert budsjett for 2016 justert for endringane i kolonnane som følger etter kolonnen *Saldert budsjett 2016*.

3.3.1 Universitet og statlege høgskolar (kap. 260 post 50)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2016 til 2017 (i 1 000 kroner)

Institusjon	Saldert budsjett 2016 ⁶	Basis				Resultatbasert utteljing		Budsjettforslag 2017
		Konsekvensjusteringar	Justering for pris- og lønnsauke ⁷	Nye rekrutteringsstillingar	Andre budsjettendringar	Uttrekk som følge av endringar i finansierings-systemet ⁸	Utteljing som følge av endringar i finansierings-systemet ⁹	
Nord universitet	1 254 217 333	25 949 333	25 074 000	2 003 000	-1 007 000	-372 332 000	379 283 489	1 313 188 155
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	1 183 530 000	-38 863 667	23 293 000	801 000	-371 000	-380 948 000	406 783 071	1 194 224 404
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	5 915 005 000	-16 023 835	115 738 000	6 812 000	3 122 500	-2 008 950 000	2 100 768 150	6 116 471 815
Universitetet i Agder	1 202 849 000	33 674 499	24 234 000	2 003 000	6 141 500	-396 320 000	409 364 081	1 281 946 080
Universitetet i Bergen	3 194 355 000	25 509 501	63 746 000	2 404 000	17 472 500	-931 162 000	1 014 877 396	3 387 202 397
Universitetet i Oslo	5 173 147 000	-35 095 500	101 551 000	2 404 000	7 971 500	-1 613 818 000	1 680 714 803	5 316 874 803
Universitetet i Stavanger	1 283 837 000	39 172 167	25 930 000	2 003 000	12 207 500	-400 047 000	420 555 976	1 383 658 643
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	2 925 482 000	243 272 002	62 165 000	1 603 000	-1 717 000	-708 774 000	769 527 940	3 291 558 942
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	167 306 000	-825 000	3 265 000		-14 000	-62 232 000	65 374 498	172 874 498
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk	198 320 000	-292 000	3 884 000		567 500	-67 045 000	70 486 769	205 921 269
Noregs handelshøgskole	420 995 000	-2 077 000	8 216 000		-471 000	-147 747 000	159 752 810	438 668 810

⁶ Saldert budsjett 2016 inkluderer midlar til nye rekrutteringsstillingar som blei tildelte i løpet av 2016.

⁷ Pris- og lønnsauke for midlar i basisdelen. Resterande midlar til pris- og lønnsauke er inkluderte i resultatbasert utteljing i justert system, jf. kolonne *Utteljing som følgje av endringar i finansieringssystemet*.

⁸ Uttrekk av resultatbasert utteljing i rammeløyvinga i 2016. Desse midlane er i 2016-kroner. Midlane er trekte ut av budsjettamma og refordelte til institusjonane i justert finansieringssystem. I tillegg inkluderer kolonnen uttrekk i basis på totalt om lag 300 mill. kroner til ny BOA-indikator i justert finansieringssystem. Sjå òg kap. 4.2.4 for nærmare omtale av desse midlane.

⁹ Totalt utgjer resultatbasert utteljing om lag 10,7 mrd. kroner for private og statlege institusjonar. Sjå kap. 4.2.4.2 og kap. 4.2.4.3 for nærmare omtale av fordeling av midlane på open og lukka ramme. Kolonnen inkluderer også ei justering av budsjetteffektane som følge av endringane i finansieringssystemet. Sjå kap. 4.2.4.4.

Budsjettforslag 2017

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2016 til 2017 (i 1 000 kroner)

Institusjon	Saldert budsjett 2016 ⁶	Basis				Resultatbasert utteljing		Budsjettforslag 2017
		Konsekvensjusteringar	Justering for pris- og lønnsauke ⁷	Nye rekrutteringsstillingar	Andre budsjettendringar	Uttrekk som følge av endringar i finansierings-systemet ⁸	Utteljing som følge av endringar i finansierings-systemet ⁹	
Noregs idrettshøgskole	253 470 000	-1 250 000	4 947 000		-251 000	-52 024 000	58 616 817	263 508 817
Noregs musikkhøgskole	252 460 000	-1 245 000	4 927 000		-54 000	-63 856 000	63 916 063	256 148 063
Høgskolen Hedmark	585 054 000	-151 000	11 448 000	1 603 000	-2 252 000	-215 832 000	223 642 411	603 512 411
Høgskolen i Lillehammer	404 320 000	-1 308 000	7 904 000	1 603 000	-90 000	-174 202 000	162 074 798	400 301 798
Høgskolen i Oslo og Akershus	2 115 133 000	13 083 666	41 696 000	2 003 000	11 715 000	-677 142 000	701 282 301	2 207 770 967
Høgskolen i Sørøst-Noreg	1 641 337 000	19 538 333	32 301 000	2 003 000	1 828 000	-545 844 000	556 734 514	1 707 897 847
Høgskulen på Vestlandet	1 702 195 666	23 316 501	33 851 000	3 205 000	10 296 500	-518 155 000	535 724 045	1 790 433 712
Høgskulen i Volda	321 953 333	-36 333	6 283 000		298 500	-115 898 000	121 036 027	333 636 527
Høgskolen i Østfold	587 539 000	519 000	11 656 000		998 000	-179 667 000	180 704 739	601 749 739
Samisk høgskole	80 973 668	378 333	1 588 000		-25 000	-6 148 000	7 171 222	83 938 223
Kunsthøgskolen i Oslo	330 037 000	-1 628 000	6 440 000		-72 000	-1 800 000	494 116	333 471 116

Forklaringar på foreslåtte endringar for universitet og statlege høgskolar

Nord universitet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 2 070 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 2 940 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 27 276 333 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 6 337 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 2 003 000 kroner til fem nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 1 007 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 568 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 810 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 2 190 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 5 455 333 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 8 000 000 kroner som følge av utfasing av midlar til nybygg SEARCH ved NMBU Høyland. Reduksjon på 35 000 000 kroner som følge av utfasing av midlar til oppgradering av kontorfløy i TF-kvartalet. Reduksjon på 5 887 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 801 000 kroner til to nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 371 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 840 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2011. Auke på 4 455 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2012. Auke på 3 102 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 5 722 500 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 11 085 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 38 966 665 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Auke på 20 378 000 kroner i midlar til husleige for nytt teknologibbygg. Reduksjon på 5 000 000 kroner av midlane til planlegging av campus NTNU. I tillegg er det foreslått 11,2 mill. kroner over kap. 281 post 01. Reduksjon på 68 600 000 kroner som følge av utfasing av midlar til utstyr og inventar til nytt teknologibbygg. Reduksjon på 29 253 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 6 812 000 kroner til 17 nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Auke på 5 602 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 2 480 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Universitetet i Agder

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 405 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2012. Auke på 285 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 3 240 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 5 474 500 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 30 393 999 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 6 124 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 2 003 000 kroner til fem nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Auke på 6 847 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 706 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Universitetet i Bergen

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 2 240 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2012. Auke på 3 622 500 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 6 910 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 14 028 001 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Auke på 42 400 000 kroner til utstyr og inventar til samlokaliseringsbygget ved tidlegare KhiB. Auke på 2 420 000 kroner i midlar til husleige for nybygg ved tidlegare KhiB. Reduksjon på 30 000 000 kroner som følge av utfasing av midlar til oppgradering av Realfagsbygget. Reduksjon på 16 111 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 2 404 000 kroner til seks nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Auke på 14 317 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Auke på 5 036 000 kroner som følge av flytting av løyvinga til drift av Skeivt arkiv frå Kulturdepartementet. Reduksjon på 1 881 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Universitetet i Oslo

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 840 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2011. Auke på 3 920 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2012. Auke på 862 500 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 6 245 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 18 704 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 40 000 000 kroner som følge av utfasing av midlar til oppgradering av Niels Treschows hus. Reduksjon på 25 667 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 2 404 000 kroner til seks nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Auke på 3 112 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Auke på 7 313 000 kroner som følge av flytting av løyvinga til Det praktisk-teologiske seminar med 6 673 000 kroner frå Kulturdepartementet og

640 000 kroner fra Arbeids- og sosialdepartementet. Reduksjon på 2 454 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Universitetet i Stavanger

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 405 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2012. Auke på 2 310 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 3 585 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 5 134 500 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 34 290 667 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 6 553 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 2 003 000 kroner til fem nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Auke på 12 242 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Auke på 310 000 kroner som følge av flytting av løyvinga til det medisinske biblioteket frå Helse Stavanger. Reduksjon på 345 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 680 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2012. Auke på 8 934 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 3 060 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 9 800 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 18 704 002 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Auke på 216 800 000 kroner til utstyr og inventar til nybygg for medisin og helsefag (MH2). Reduksjon på 15 706 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 1 603 000 kroner til fire nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 1 717 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 825 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 14 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Høgskolen i Molde, vitskapleg høgskole i logistikk

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 690 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Reduksjon på 982 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Auke på 622 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 55 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Noregs handelshøgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 2 077 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 471 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Noregs idrettshøgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 1 250 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 251 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Noregs musikkhøgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 1 245 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 54 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Høgskolen i Hedmark

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 405 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 2 338 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 2 894 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 1 603 000 kroner til fire nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 2 000 000 kroner som følge av flytting av løyvinga til Biosmia, senter for marknadsdrevne bioinnovasjon, til Landbruks- og matdepartementet. Reduksjon på 252 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Høgskolen i Lillehammer

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 690 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Reduksjon på 1 998 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 1 603 000 kroner til fire nye rekrutteringsstillingar
- **Andre endringar:** Reduksjon på 90 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Høgskolen i Oslo og Akershus

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 810 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 7 225 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på

15 586 666 kroner som følge av nye rekrutteringsstillinger i 2016. Reduksjon på 10 538 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.

- **Nye rekrutteringsstillinger:** Auke på 2 003 000 kroner til fem nye rekrutteringsstillinger.
- **Andre endringer:** Auke på 2 490 000 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Auke på 10 336 000 kroner som følge av flytting av løyvinga til Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) frå Klima- og miljødepartementet. Reduksjon på 1 111 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Høgskolen i Sørøst-Noreg

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 2 634 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 2 940 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 3 750 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 18 347 33 kroner som følge av nye rekrutteringsstillinger i 2016. Reduksjon på 8 133 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Nye rekrutteringsstillinger:** Auke på 2 003 000 kroner til fem nye rekrutteringsstillinger.
- **Andre endringer:** Auke på 2 490 000 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 662 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Høgskulen på Vestlandet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 2 070 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 7 378 500 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 3 750 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 18 704 001 kroner som følge av nye rekrutteringsstillinger i 2016. Reduksjon på 8 586 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Nye rekrutteringsstillinger:** Auke på 3 205 000 kroner til åtte nye rekrutteringsstillinger.
- **Andre endringer:** Auke på 10 997 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 701 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Høgskulen i Volda

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 558 667 kroner som følge av nye rekrutteringsstillinger i 2016. Reduksjon på 1 595 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringer:** Auke på 622 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 324 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Høgskolen i Østfold

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 120 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 2 338 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 2 939 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Auke på 1 245 000 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 247 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Samisk høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 779 333 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 401 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 25 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

Kunsthøgskolen i Oslo

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 1 628 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 72 000 kroner som følge av gevinstar ved overgangen til digital post.

3.3.2 Private høgskolar (kap. 260 post 70)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2016 til 2017 (i 1 000 kroner)

Institusjon	Saldert budsjett 2016	Basis				Resultatbasert utteljing		Budsjettforslag 2017
		Konsekvensjusteringar	Justering for pris- og lønnsauke ¹⁰	Nye rekrutteringsstillingar	Andre budsjettendringar	Uttrekk som følger av endringar i finansieringssystemet ¹¹	Utteljing som følge av endringar i finansieringssystemet ¹²	
Det teologiske Menighetsfakultet	81 034 000	-401 000	1 273 000	401 000	-627 000	-42 363 000	45 651 507	84 968 507
Handelshøgskolen BI	277 504 000	178 667	4 382 000	401 000	-2 160 000	-134 819 000	157 410 390	302 897 057
VID vitenskapelige høgskole	241 964 000	4 635 667	3 892 000	801 000	-675 000	-115 860 000	119 378 681	254 136 348
Ansgar Teologiske Høgskole	14 736 000	-73 000	231 000		-114 000	-7 269 000	7 218 188	14 729 188
Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter	24 857 000	-123 000	390 000		-192 000	-6 667 000	6 998 700	25 263 700
Bergen Arkitekt høgskole	15 926 000	-79 000	250 000		-123 000	-10 757 000	11 908 900	17 125 900
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	116 081 000	201 333	1 835 000		-905 000	-42 151 000	42 965 878	118 027 211
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	9 736 000	-48 000	153 000		-75 000	-4 396 000	4 589 746	9 959 746
Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling	2 315 000	-11 000	37 000		-18 000	-653 000	928 259	2 598 259
Høyskolen Diakonova	49 725 000	97 000	786 000		233 500	-22 863 000	22 799 969	50 778 469

¹⁰ Pris- og lønnsauke for midlar i basisdelen. Resterande midlar til pris- og lønnsauke er inkluderte i resultatbasert utteljing i justert system, jf. kolonne *Utteljing som følge av endringar i finansieringssystemet*.

¹¹ Uttrekk av resultatbasert utteljing i rammeløyvinga i 2016. Desse midlane er i 2016-kroner. Midlane er trekte ut av budsjetttramma og refordelte til institusjonane i justert finansieringssystem. I tillegg inkluderer kolonnen uttrekk i basis på totalt om lag 300 mill. kroner til ny BOA-indikator i justert finansieringssystem. Sjå òg kap. 4.2.4 for nærmare omtale av desse midlane.

¹² Totalt utgjer resultatbasert utteljing om lag 10,7 mrd. kroner for private og statlege institusjonar. Sjå kap. 4.2.4.2 og kap. 4.2.4.3 for nærmare omtale av fordeling av midlane på open og lukka ramme. Kolonnen inkluderer også ei justering av budsjetteffektane som følge av endringane i finansieringssystemet. Sjå kap. 4.2.4.4.

Budsjettforslag 2017

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2016 til 2017 (i 1 000 kroner)

Institusjon	Saldert budsjett 2016	Basis				Resultatbasert utteljing		Budsjettforslag 2017
		Konsekvensjusteringar	Justering for pris- og lønnsauke ¹⁰	Nye rekrutteringsstillingar	Andre budsjettendringar	Uttrekk som følger av endringar i finansierings-systemet ¹¹	Utteljing som følge av endringar i finansierings-systemet ¹²	
Høyskole for Ledelse og Teologi	10 367 000	-51 000	163 000		-80 000	-7 751 000	7 379 356	10 027 356
Høyskolen Kristiania	55 963 000	-277 000	879 000		-433 000	-52 539 000	58 313 485	61 906 485
Lovisenberg diakonale høgskole	85 299 000	951 000	1 361 000		-48 500	-33 383 000	32 709 772	86 889 272
NLA Høgskolen	153 971 000	2 371 000	2 468 000		2 519 000	-59 083 000	66 191 723	168 437 723
Norges Dansehøyskole	9 966 000	-49 000	157 000		-77 000	-8 993 000	9 374 714	10 378 714
Rudolf Steinerhøyskolen	11 546 000	-57 000	182 000		-89 000	-5 310 000	5 681 478	11 953 478
Westerdals Høyskole – Oslo School of Arts, Communication and Technology	116 869 000	197 333	1 848 000		-8 765 000	-11 878 000	13 845 113	112 116 446

Forklaringar på foreslåtte endringar for private høgskolar

Det teologiske Menighetsfakultet

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 401 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 401 000 kroner til ei ny rekrutteringsstilling.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 627 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

Handelshøyskolen BI

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 558 667 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 1 380 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 401 000 kroner til ei ny rekrutteringsstilling.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 2 160 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

VID vitenskapelige høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 345 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 1 620 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 3 896 667 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 1 226 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 801 000 kroner til to nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Auke på 1 245 000 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 1 920 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

Ansgar Teologiske Høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 73 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 114 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter

---

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 123 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 192 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

Bergen Arkitekt høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 79 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.

- **Andre endringer:** Reduksjon på 123 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høyskolar.

Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 779 333 kroner som følge av ny rekrutteringsstilling i 2016. Reduksjon på 578 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringer:** Reduksjon på 905 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høyskolar.

Fjellhaug Internasjonale Høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 48 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringer:** Reduksjon på 75 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høyskolar.

Høgskolen Kristiania

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 277 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringer:** Reduksjon på 433 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høyskolar.

Høgskolen Diakonova

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 345 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Reduksjon på 248 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringer:** Auke på 622 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 389 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere arbeidet med tilsyn av private høyskolar.

Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 11 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringer:** Reduksjon på 18 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høyskolar.

Høgskolen for Ledelse og Teologi

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 51 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor.
- **Andre endringer:** Reduksjon på 80 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høyskolar.

Lovisenberg diakonale høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 380 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Reduksjon på 429 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Auke på 622 500 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 671 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

NLA Høgskolen

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 810 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 2 338 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2016. Reduksjon på 777 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Auke på 3 735 000 kroner som følge av nye studieplassar i RNB 2016. Reduksjon på 1 216 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

Norges Danseshøgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 49 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 77 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

Rudolf Steinerhøgskolen

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 57 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 89 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere tilsyn av private høgskolar.

Westerdals Høgskole – Oslo School of Arts, Communication and Technology

---

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 779 333 kroner som følge av ny rekrutteringsstilling i 2016. Reduksjon på 582 000 kroner som følge av tiltaket for å redusere byråkrati i og effektivisere offentleg sektor.
  - **Andre endringar:** Reduksjon på 7 854 000 kroner, som svarer til det som er tildelt i tilskott på urettmessig grunnlag. Reduksjon på 911 000 kroner som følge av tiltaket for å etablere arbeidet med tilsyn av private høgskolar.
-

3.3.3 Rekrutteringsstillinger

Regjeringa foreslår midlar til totalt 120 nye rekrutteringsstillinger i 2017. Dette er ei oppfølging av Meld St. 7 (2014-2015) *Langtidsplan for forskning og høgere utdanning 2015-2024*.

Departementet foreslår å tildele midlar til 80 av dei nye rekrutteringsstillingane til universitet og høgskolar over kap. 260 post 50 og post 70. Midlane til desse stillingane blir tildelte miljø innanfor realfag, teknologi, profesjonsfag og IKT-sikkerheit. Midlar til 25 av stillingane blir tildelte til instituttsektoren over kap. 285 post 53. Midlar til 15 stillingar blir tildelte ordningane for nærings-ph.d og offentleg sektor ph.d. gjennom Noregs forskingsråd over kap. 281 post 50. Staten finansierer stipendiatstillinger innanfor ordningane for nærings-ph.d. og offentleg sektor-ph.d. med halv sats. Midlane gir dermed rom for nye 30 stipendiatar innanfor desse ordningane.

Alle stillingane får ein tredel budsjettverknad i 2017 og heil budsjettverknad frå og med 2018.

Tabellen nedanfor gir oversikt over rekrutteringsstillinger over kap. 260 post 50 og post 70 til universitet og høgskolar. Satsen per ny rekrutteringsstilling er 1 202 000 kroner.

Institusjon	Nye rekrutteringsstillinger i 2017			Rekrutterings- stillinger totalt
	Realfag/ teknologi	Realfag/teknologi og profesjonsfag	IKT- sikkerheit	
Nord universitet		5		111
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	2			164
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	13		4	767
Universitetet i Agder		5		134
Universitetet i Bergen	4		2	564
Universitetet i Oslo	4		2	936
Universitetet i Stavanger		5		161
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	4			361
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo				15
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk				18
Noregs handelshøgskole				70
Noregs idrettshøgskole				33
Noregs musikkhøgskole				15
Høgskolen Hedmark		4		31
Høgskolen i Lillehammer		4		26
Høgskolen i Oslo og Akershus		5		83
Høgskolen i Sør-aust-Noreg		5		104
Høgskolen på Vestlandet		8		89
Høgskolen i Volda				17
Høgskolen i Østfold				19
Samisk høgskole				8

Institusjon	Nye rekrutteringsstillinger i 2017			Rekrutterings- stillinger totalt
	Realfag/ teknologi	Realfag/teknologi og profesjonsfag	IKT- sikkerheit	
Det teologiske Menighetsfakultet		1		21
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning				3
Handelshøgskolen BI		1		34
Lovisenberg diakonale høgskole				1
NLA Høgskolen				8
VID vitenskapelige høgskole		2		23
Westerdals Høgskole – Oslo School of Art, Communication and Technology				1
Sum	27	45	8	3 817

3.3.4 Midlar til innføring av femårig grunnskolelærerutdanning

Regjeringa foreslår ein auke på 150 mill. kroner på kap. 260 i 2017 for å sikre god implementering av femårig grunnskolelærerutdanning på mastergradsnivå. I tillegg foreslår departementet å føre vidare 37,6 mill. kroner over kap. 281 post 01 til å følge opp *Lærerløftet*. Midlane skal gå til tettare oppfølging av studentane, auke samarbeid med yrkesfeltet, styrka kompetanse til dei tilsette, meir forskingsbasert utdanning, bruk av IKT i undervisninga og auke internasjonalisering. Kunnskapsdepartementet vil komme tilbake til fordeling av desse midlane til institusjonane.

3.3.5 Vidareføring av midlar

Departementet foreslår å føre vidare 150 mill. kroner til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåingar og 75 mill. kroner til oppgradering av bygg ved sølvforvaltande institusjonar. Departementet kommer tilbake til fordeling av desse midlane.

3.4 Nye studieplassar, vidareføring og opptrapping av studieplasstildelingar frå tidlegare år

Dette kapitlet viser endringar i studieplassar som påverkar rammeløyvinga til institusjonane. Ein studieplass er definert som 60 studiepoeng (SPE) og svarar til ein heiltidsekvivalent.

Utdanningane er fordelt på seks kategoriar, A-F¹³ som har kvar sine satsar. Dersom departemente tildeler midlar til nye studieplassar, trekker tilbake eller flyttar midlar til studieplassar, justerer departementet basismidlane til institusjonen tilsvarende satsen for den aktuelle utdanninga. Satsane for studieplassar i basisdelen er førte vidare frå 2016 og prisjusterte til 2017-kroner, sjå tabellen på neste side.

Satsar i basis for ein studieplass 2017 (tal i kroner)

¹³ Sjå kap. 4.2.2.1 for nærmare oversikt over plassering av utdanningar i kategoriar.

Kategori	Utdanning	Studieplass (60-studiepoengseining)
Kategori A	Kliniske utdanningar o.a.	230 000
Kategori B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	176 000
Kategori C	Realfag på høgre grads nivå o.a.	116 000
Kategori D	Samfunnsvitskaplege og humanistiske fag på høgre grads nivå, grunnskolelærerutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærerutdanningar, praktiske mediefag	86 000
Kategori E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	69 000
Kategori F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	57 000

Den resultatbaserte uttellinga for studiepoeng og kandidatar følger andre satsar og blir tildelt etter at studiepoeng er avlagt, kandidatane er uteksaminerte og institusjonen har rapportert inn talet på studiepoeng og kandidatar, jf. kap. 4.2.2.2.

Kunnskapsdepartementet vil følge opp at institusjonane dimensjonerer det totale studietilbodet i samsvar med tildelte basismidlar til nye studieplassar, og at nye studieplassar kjem i tillegg til allereie eksisterande studieplassar.

Kunnskapsdepartementet forventar ein auke i talet på studieplassar i sektoren som følge av tildeling av midlar til nye studieplassar. Kunnskapsdepartementet forventar vekst i talet på studieplassar i sektoren som følge av vidareføring og opptrapping med nye kull av studieplasstildelingar i 2012, 2014, 2015 og 2016.

3.4.1 Nye studieplassar i 2017

Kunnskapsdepartementet foreslår 2,5 mill. kroner til 60 nye studieplassar til kompletterande utdanning for flyktningar. I tillegg foreslår departementet 2 mill. kroner til utvikling av studietilbod i kompletterande utdanning. Departementet vil komme tilbake til fordeling av desse midlane.

3.4.2 Vidare oppbygging av studieplassar oppretta i 2012, 2014, 2015 og 2016

Dette kapitlet presenterer tabellar over studieplassar (målt i SPE) på fleirårige utdanningar som ikkje er ferdig oppbygde med alle studentkulla. Tildelte studieplassar som er ferdig oppbygde i 2016, men som inneber auka løyving òg første halvår i 2017, er ikkje med i tabellane. Det gjeld studieplassar til:

- seksårig profesjonsutdanning innanfor psykologi vedtatt i statsbudsjettet for 2011
- femårig integrert lærarutdanning og teknologisk utdanning vedtatt i revidert nasjonalbudsjett for 2012
- treårig utdanning innanfor ingeniør, rettsvitskap, internasjonal beredskap og i utøvande tradisjonelt bygghandverk vedtatt i statsbudsjettet for 2014
- toårig utdanning innanfor informatikk, brannsikkerheit og profesjonsutdanning innanfor juss vedtatt i statsbudsjettet for 2015

Løyving som følge av vidareføring og budsjetteffekt for siste år i 2016 og første halvår i 2017 inngår i kolonnen *Konsekvensjusteringar* i tabellane i kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2012

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2016 til 2017 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom revidert nasjonalbudsjett 2012.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2012

Institusjon	Helsefagutd.		Studieplassar per institusjon
	Medisin, Kat A, 6 år	Psykologi profesjonsutdanning Kat. B, 6 år	
Universitetet i Bergen	10		10
Universitetet i Oslo	10	10	20
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet		10	10
SUM	20	20	40

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2014

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2016 til 2017 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom statsbudsjettet for 2014.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2014

Institusjon	Bachelor ingeniør, Kat. E, 4 år	Bachelor og master ingeniør, Kat. D, 3+2 år	Master teknologi, Kat. D, 5 år	Medisin, Kat. A, 6 år	Veterinær, Kat. A, 5 år	Strategiske studieplassar, Kat. D, 4 år	Studieplassar per institusjon
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet					7		7
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet		30					30
Universitetet i Stavanger			25				25

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2014

Institusjon	Bachelor ingeniør, Kat. E, 4 år	Bachelor og master ingeniør, Kat. D, 3+2 år	Master teknologi, Kat. D, 5 år	Medisin, Kat. A, 6 år	Veterinær, Kat. A, 5 år	Strategiske studieplassar, Kat. D, 4 år	Studieplassar per institusjon
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	60			6			66
Høgskolen i Sørøst-Noreg						24	24
SUM	60	30	25	6	7	24	152

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2015

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2016 til 2017 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom statsbudsjettet for 2015.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2015

Institusjon	Arkivfagutdanning, Kat. F, 3 år	Studieplassar per institusjon
Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet	40	40
SUM	40	40

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2016 til 2017 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom revidert nasjonalbudsjett 2015

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i RNB 2015

Institusjon	Bachelor ingeniør, Kat. E, 3 år	Strategiske studieplassar MNT-fag, Kat. D, 4 år	Master i teknologi, Kat. D, 5 år	Bioingeniør prof. utd., Kat. D, 3 år	Fysioterapiutd., Kat. D, 3 år	Tannpleieutd., Kat. D, 3 år	Master fiskehelseutd., Kat. C, 5 år	Sykepleieutd., Kat. E, 3 år	Vernepleie. Kat. E, 3 år	Klinisk ernærings- fysiologi, Kat. D, 5 år	Bachelor internasjonal- beredskap, Kat. E, 3 år	Strategiske studieplassar, ikke fagfordelt, Kat. D, 4 år	Studieplassar per institusjon
Nord universitet								30					30
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet		10											10
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet		20	40										60
Universitetet i Agder		20										20	40
Universitetet i Bergen							15						15
Universitetet i Stavanger		20						5				20	45
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet					10					15	15		40
Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole for logistikk									10				10
Høgskolen i Hedmark						5							5
Høgskolen i Lillehammer									10				10
Høgskolen i Oslo og Akershus		10											10
Høgskolen i Sørøst-Noreg		15						10	15				40

Vidare oppbygging som følge av studieplassestildelingar i RNB 2015

Institusjon	Bachelor ingeniør, Kat. E, 3 år	Strategiske studieplassar MNT-fag, Kat. D, 4 år	Master i teknologi, Kat. D, 5 år	Bioingeniør prof. utd., Kat. D, 3 år	Fysioterapiutd., Kat. D, 3 år	Tannpleieutd., Kat. D, 3 år	Master fiskehelseutd., Kat. C, 5 år	Sykepleieutd., Kat. E, 3 år	Vernepleie. Kat. E, 3 år	Klinisk ernærings- fysiologi, Kat. D, 5 år	Bachelor internasjonal- beredskap, Kat. E, 3 år	Strategiske studieplassar, ikke fagfordelt, Kat. D, 4 år	Studieplassar per institusjon
Høgskulen på Vestlandet	24	30		20	10								84
Høgskolen Diakonova								5					5
VID vitenskapelige høgskole								5					5
Lovisenberg diakonale høgskole								20					20
Sum	24	125	40	20	20	5	15	75	35	15	15	40	429

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2016

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2016 til 2017 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom statsbudsjettet for 2016.

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i 2016

Institusjon	Medisin, Kat. A, 6 år	Psykologi, Kat. B, 6 år	Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), Kat. D, 1 år	Bachelor informatikk, Kat. E, 3 år	Master informatikk, Kat. C, 2 år	Scenografi, Kat. A, 2 år	Bachelor landskaps-arkitekt, Kat. B, 3 år	Master landskapsarkitekt, Kat. B, 2 år	Strategiske studieplassar, Kat. D, 3 år	Strategiske studieplassar, Kat. C, 2 år	Studieplassar per institusjon
Nord universitet			10						15	15	40
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet			10						10	12	32
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	15	10	30	20	20				15	10	120
Universitetet i Agder			40						25	30	95
Universitetet i Bergen	5	5	35	10	10				10	20	95
Universitetet i Oslo		5	30	20	20					15	90
Universitetet i Stavanger			60						35	20	115
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	10	5	10				20	20			65
Høgskolen i Oslo og Akershus			30						30	10	70
Høgskolen i Sørøst-Noreg			15						25	15	55
Høgskulen på Vestlandet			70						25	15	110

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i 2016

Institusjon	Medisin, Kat. A, 6 år	Psykologi, Kat. B, 6 år	Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), Kat. D, 1 år	Bachelor informatikk, Kat. E, 3 år	Master informatikk, Kat. C, 2 år	Scenografi, Kat. A, 2 år	Bachelor landskaps-arkitekt, Kat. B, 3 år	Master landskaps-arkitekt, Kat. B, 2 år	Strategiske studieplassar, Kat. D, 3 år	Strategiske studieplassar, Kat. C, 2 år	Studieplassar per institusjon
Høgskulen i Volda			10								10
Høgskolen i Østfold						5					5
NLA Høgskolen									10		10
VID vitenskapelige høgskole									20		20
Sum	30	25	350	50	50	5	20	20	220	162	932

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2016 til 2017 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar i revidert nasjonalbudsjett 2016.

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i RNB 2016

Institusjon	Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), Kat. D, 1 år	IKT-sikkerheit utd., Kat. D, 4 år	Lærarutdanning, Kat. D, 5 år	Strategiske studieplassar, IKT/helse-utd., Kat. D, 4 år	Strategiske studieplassar, Kat. D, 4 år	Studieplassar per institusjon
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet		35			10	45
Universitetet i Agder				10	45	55
Universitetet i Bergen	75	30			35	140
Universitetet i Stavanger	50			20	45	115
Universitetet i Oslo				25		25
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk					5	5
Høgskolen i Oslo og Akershus				20		20
Høgskolen i Sørøst-Noreg				20		20
Høgskulen på Vestlandet	35			10	55	100
Høgskulen i Volda					5	5
Høgskolen i Østfold				10		10
Høgskolen Diakonova				5		5
Lovisenberg diakonale høgskole				5		5
NLA Høgskolen			30			30
VID vitenskapelige høgskole				10		10
SUM	160	65	30	135	200	590

4 Finansieringssystemet for universitet og høgskolar

Kapitlet inneheld informasjon om finansieringssystemet og endringane som blir innførte frå 2017. Vi viser til omtale av endringane i finansieringssystemet i Prop. 1 S (2015–2016), Del III, kap. 12 og Prop. 1 S (2016–2017) Del III, kap. 13. Endringane i finansieringssystemet er i hovudsak i den resultatbaserte delen.

I dette kapitlet gir vi ei oversikt over resultatindikatorar, satsar på indikatorane og data-grunnlaget for berekning av resultatbasert utteljing i 2017. Kapitlet inneheld òg informasjon om rapportering av data som grunnlag for utteljing i statsbudsjettet for 2018.

4.1 Rammefinansiering

Den samla budsjetttramma til universitet og høgskolar blir løyvd over kap. 260 post 50 for universitet og statlege høgskolar og post 70 for private høgskolar. Rammeløyvinga omfattar basismidlar og resultatbaserte midlar. Basismidlane utgjer om lag 70 pst. av rammeløyvinga til universitet og høgskolar, og den resultatbaserte utteljinga utgjer om lag 30 pst. Forholdet mellom basismidlar og resultatbasert utteljing varierer mellom institusjonane.

Rammefinansieringa, med ei samla løyving som inkluderer både basismidlane og resultatbasert utteljing, gir institusjonane eit strategisk handlingsrom ved at dei sjølve kan prioritere aktivitetar og område dei vil satse på for å nå sektor- og verksemdsmåla.

Styret ved den enkelte institusjonen må vurdere i kva grad det vil bruke dei nasjonale resultatbaserte insentiva for utdanning, forskning, formidling og samarbeid i dei interne fordelingane av midlar. Vidare må det enkelte styret vurdere om institusjonen skal ha supplerande økonomiske insentiv for å støtte opp under eigne prioriteringar og strategiar.

4.1.1 Basismidlar

Basismidlane skal sikre stabil og langsiktig finansiering. Storleiken på basismidlane til den enkelte institusjonen er avhengig av mange forhold. Basis er sett saman av midlar til fagleg profil og breidde i fagtilbod, husleigemidlar, midlar til drift og vedlikehald av bygningsmasse, midlar til særskilde og nasjonale oppgåver, øyremerka midlar til rekrutteringsstillingar og studieplassar med meir. I 2017 er dei samla basismidlane for sektoren 23,7 mrd. kroner. Da er basismidlane reduserte med om lag 300 mill. kroner, som er flytta til den resultatbaserte finansieringa i samband med innføringa av den nye indikatoren for bidrags- og oppdragsaktivitetar (BOA). Basismidlane er elles ført vidare som i tidlegare finansieringssystem og supplert med nye satsingar i statsbudsjettet for 2017.

I dei årlige statsbudsjetta blir midlar til nye studieplassar, redusert eller flytta studieplasskapasitet mellom institusjonar, lagt inn i basisdelen av finansieringssystemet. Midlane er berekna på grunnlag av satsar som følger same mønster som resultatbasert finansiering etter tal på studiepoeng og kandidatar, A-F. Vi viser til kap. 3.4 for ei oversikt over endringar i midlar til studieplassar i basisdelen. Satsane for studieplassar i basisdelen er førte vidare på same nivå som i 2016 og prisjusterte til 2017-kroner.

4.1.2 Resultatbasert finansiering

Den resultatbaserte finansieringa er resultat av kva den enkelte institusjonen har oppnådd på indikatorane. Incentiva skal stimulere institusjonane til å betre resultata sine.

Den resultatbaserte finansieringa er på om lag 10,7 mrd. kroner i 2017. Dette er summen av resultatbasert utteljing med tidlegare finansieringssystem og 300 mill. kroner som er flytta frå basismidlane til den nye indikatoren for BOA. Dei resultatbaserte midlane er i 2017 fordelt på nytt per institusjon i tråd med justert finansieringssystem, det vil seie med bakgrunn i dei indikatorane og satsane som gjeld frå 2017. 2017 blir dermed eit nytt startpunkt (utgangsposisjon) for resultatbasert utteljing i finansieringssystemet.

Med unntak av flytting av 300 mill. kroner frå basis, er endringane i finansieringssystemet i den resultatbaserte finansieringa. Med endringane i finansieringssystemet ønsker regjeringa å særleg stimulere til betre gjennomføring i utdanningane, til at utdanninga og forskinga blir meir internasjonalt retta og til å auke bidraget frå institusjonane til innovasjon og verdiskaping i samfunnet. Vi viser til omtale av mål for finansieringssystemet i Prop. 1 S (2016–2017), Del III, kap. 13.

Dei resultatbaserte midlane er fordelt på bakgrunn av resultat på følgjande indikatorar:

- tal på studiepoeng (open ramme)
- tal på utvekslingsstudentar (open ramme)
- tal på ferdigutdanna kandidatar (open ramme)
- tal på doktorgradskandidatar (open ramme)
- inntekter frå EU (lukka ramme)
- inntekter frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond (lukka ramme)
- inntekter frå bidrags- og oppdragsaktivitetar (lukka ramme)
- vitenskapleg publisering (publiseringspoeng) (lukka ramme)

Indikatorane for tal på kandidatar og inntekter frå BOA er nye frå 2017. Kandidatane blir fordelt på seks kategoriar A-F, tilsvarande som for studiepoeng. EU-indikatoren blir utvida til å gjelde alle inntekter frå EU, og berekningsmetoden for publiseringspoeng blir endra. Indikatoren for tal på doktorgradskandidatar får open budsjетtramme. Dei andre indikatorane blir førte vidare som i tidligare finansieringssystem, men satsane er endra. Sjå kap. 4.2 for omtale av dataspesifikasjon for dei ulike indikatorane.

Den resultatbaserte finansieringa har indikatorar med open og lukka budsjетtramme. I den opne ramma får institusjonane utteljing ut frå eigne resultat på indikatorane. Det betyr at institusjonane får meir midlar dersom dei produserer fleire studiepoeng, kandidatar, doktorgradskandidatar og utvekslingsstudentar. Tilsvarande vil institusjonane få redusert utteljing dersom dei produserer færre einingar. Indikatorane vitenskapleg publisering, inntekter frå EU, Forskringsrådet og regionale forskingsfond og BOA-verksemd har kvar sin eigen lukka budsjетtramme. Det betyr at utteljinga for den enkelte institusjonen vil avhenge av kva resultat institusjonen oppnår samanlikna med dei andre institusjonane. For indikatorane som har lukka budsjетtrammer, blir satsane berekna for kvart år på grunnlag av resultata i sektoren.

4.1.3 Unntak frå finansieringssystemet

Kunsthøgskolen i Oslo, Kunst- og designhøgskolen i Bergen, Arkitektur- og designhøgskolen, Noregs musikkhøgskole og nokre private høgskolar har tidlegare vore unntatte frå delar av finansieringssystemet. Dei private høgskolane deltar i prinsippet på alle indikatorane i dagens system, men fleirtalet har ingen eller svært låge inntekter frå EU og Forskingsrådet, det vil seie at dei i praksis ikkje deltar på desse indikatorane.

Kunnskapsdepartementet fører i store trekk vidare dagens unntak. To grupper av institusjonar er delvis unntatte frå finansieringssystemet frå 2017:

- statlege og private høgskolar med kunstfagleg profil
- private høgskolar, unntatt dei private vitskaplege høgskolane

For dei statlege og private høgskolane med kunstfagleg profil blir dagens unntak ført vidare, men kandidatindikatoren blir innført for institusjonar som deltar på studiepoengsindikatoren i tidlegare finansieringssystem. Det inneber at Kunsthøgskolen i Oslo og nåverande Kunst- og designhøgskolen i Bergen framleis berre deltar på doktorgradsindikatoren. Departementet vil vurdere endringar i deltakinga i finansieringssystemet i 2018 for Kunst- og designhøgskolen i Bergen, som blir eit fakultet ved Universitetet i Bergen i 2017. Noregs musikkhøgskole og Arkitektur- og designhøgskolen deltar på indikatorane for studiepoeng, kandidatar, utveksling og doktorgradskandidatar. Dei tre private høgskolane med kunstfagleg profil, Barratt Due musikkinstitut, Bergen Arkitekt høgskole og Norges Dansehøyskole, deltar på indikatorane for studiepoeng, kandidatar og utveksling.

Dei private høgskolane, unntatt dei tre høgskolane med kunst fagleg profil, deltar på indikatorane for studiepoeng, kandidatar, utveksling, doktorgradskandidatar og vitskapleg publisering. Fleire av dei private høgskolane har ingen eller liten aktivitet når det gjeld publisering og doktorgradskandidatar, men indikatorane er foreslått innførte for å gi insentiv til fagleg utvikling og meir samarbeid med andre høgskolar og universitet. Fleire av dei private institusjonane har ingen eller svært låge inntekter frå EU, Forskingsrådet og andre aktørar. Dette mønsteret har vore stabilt over fleire år. Indikatorane for inntekter frå EU, Forskingsrådet, regionale forskingsfond og BOA kan gi svingingar i tilskottet frå år til år som kan vere uheldige for institusjonane. Kunnskapsdepartementet meiner derfor at desse indikatorane ikkje skal gjelde for dei private høgskolane.

Dei private vitskaplege høgskolane, Det teologiske Menighetsfakultet, Handelshøyskolen BI og VID vitenskapelige høgskole, har i tidlegare år hatt eit visst omfang av eksterne inntekter. Kunnskapsdepartementet forventar at dei tre private vitskaplege høgskolane over tid aukar inntektene frå EU og Forskingsrådet og samarbeider meir med samfunns- og næringslivet. Dei tre private vitskaplege høgskolane deltar i alle indikatorane i finansieringssystemet.

Tabellen på neste side gir ei oversikt over kva for indikatorar institusjonane deltar på i finansieringssystemet.

Finansieringssystem

Deltaking på indikatorar i finansieringssystemet

Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexling	Doktorgrads-kandidatar	EU	Forskringsrådet	Publisering	BOA
Kunsthøgskolen i Oslo				X				
Nåverande Kunst- og designhøgskolen i Bergen				X				
Barratt Due musikk institutt – Høgskoleavdelingen og Unge talenter	X	X	X					
Bergen Arkitekthøgskole	X	X	X					
Norges Dansehøgskole	X	X	X					
Noregs musikkhøgskole	X	X	X	X				
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	X	X	X	X				
Ansgar Teologiske Høgskole	X	X	X	X			X	
Høgskolen Kristiania	X	X	X	X			X	
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	X	X	X	X			X	
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	X	X	X	X			X	
Høgskolen Diakonova	X	X	X	X			X	
Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling	X	X	X	X				
Høgskolen for Ledelse og Teologi	X	X	X	X			X	
Lovisenberg diakonale høgskole	X	X	X	X			X	
NLA Høgskolen	X	X	X	X			X	
Rudolf Steinerhøgskolen	X	X	X	X			X	
Westerdals Høgskole Oslo								
School of Arts, Communication and Technology	X	X	X	X			X	
Nord universitet	X	X	X	X	X	X	X	X
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	X	X	X	X	X	X	X	X
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	X	X	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Agder	X	X	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Bergen	X	X	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Oslo	X	X	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Stavanger	X	X	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	X	X	X	X	X	X	X	X
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk	X	X	X	X	X	X	X	X
Noregs handelshøgskole	X	X	X	X	X	X	X	X
Noregs idrettshøgskole	X	X	X	X	X	X	X	X
Høgskolen i Hedmark	X	X	X	X	X	X	X	X

Deltaking på indikatorar i finansieringssystemet

Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexling	Doktorgrads-kandidatar	EU	Forskringsrådet	Publisering	BOA
Høgskolen i Lillehammer	X	X	X	X	X	X	X	X
Høgskolen i Oslo og Akershus	X	X	X	X	X	X	X	X
Høgskolen i Sørøust-Noreg	X	X	X	X	X	X	X	X
Høgskulen på Vestlandet	X	X	X	X	X	X	X	X
Høgskulen i Volda	X	X	X	X	X	X	X	X
Høgskolen i Østfold	X	X	X	X	X	X	X	X
Samisk høgskole	X	X	X	X	X	X	X	X
Det teologiske Menighetsfakultet	X	X	X	X	X	X	X	X
Handelshøgskolen BI	X	X	X	X	X	X	X	X
VID vitenskapelig høgskole	X	X	X	X	X	X	X	X

x= deltaking

4.2 Resultatbasert utteljing 2017

4.2.1 Datagrunnlag

Data som ligg til grunn for resultatbasert utteljing i finansieringssystemet, er i hovudsak henta frå Databasen for statistikk om høgre utdanning (DBH) ved Norsk samfunnsvitskapleg datateneste (NSD). Data er kvalitetssikra av institusjonane, NSD og Kunnskapsdepartementet. NSD og institusjonane har gjennomført ekstra kvalitetssikring av tala til dei nye indikatorane. Departementet har godtatt endringar i enkelte tal etter fristen for rapporteringa. Det kan derfor vere avvik mellom nokre tal knytt til finansieringssystemet og tal i databasen til NSD. Dersom det kjem nye endringar i tala, vil departementet vurdere behovet for å justere tala og tilhørande budsjetteffektar i samband med statsbudsjettet for 2018.

Med innføringa av endringar i 2017, har vi nytta både tal for 2015 og treårig gjennomsnitt. Treårig gjennomsnitt er nytta i så stor grad som mogleg av omsyn til kvaliteten på tala og for å skape ein mest mogleg riktig utgangs-posisjon gjennom å redusere effekten av svært høge eller låge verdiar som kan oppstå tilfeldig eitt år.

Rekneskapstal er datagrunnlag for indikatorane for inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond og BOA-verksemd. I tidlegare finansieringssystem har departementet nytta kontante tal for rekneskapsindikatorane for å berekne utteljing. Frå 2017 er dette endra til at departementet nyttar periodiserte tal frå rekneskapane for å berekne resultatbasert utteljing. Overgang til periodiserte tal i finansieringssystemet blei varsla i samband med statsbudsjettet for 2016, jf. *Orientering om statsbudsjettet 2016 for universitet og høgskolar*. Periodiserte tal inneber at inntektene blir førte etter faktisk forbruk. Inntektene blir dermed fordelte over fleire år, og dette reduserer moglegheten for at svært høge eller låge inntekter

som kan oppstå tilfeldig eitt år, får effekt. Tabellen nedanfor viser kva for år som er nytta for datagrunnlaget for den resultatbaserte delen av finansieringssystemet i 2017.

Datagrunnlag for resultatbasert finansiering i 2017

Indikator	2015	Gjennomsnitt 2013-2015
Kandidatar	x	
Utvekslingsstudentar inkludert utreisande studentar på Erasmus+	x	
Studiepoeng		x
Doktorgradskandidatar		x
Inntekter frå EU		x
Inntekter frå Forskingsrådet og regionale forskingsfond		x
Inntekter frå BOA		x
Publiseringspoeng		x

4.2.2 Indikatorar med open budsjettramme

4.2.2.1 Dataspesifikasjon

I tabellen nedanfor gir vi ein definisjon av kva som inngår i indikatorane som har open budsjettramme. Det er ikkje gjort endringar i spesifikasjonen for studiepoeng og doktorgradskandidatar samanlikna med tidlegare finansieringssystem. Sjå også dei gjeldande rapporteringskrava frå Kunnskapsdepartementet på nettsidene til DBH.

Dataspesifikasjon

Studiepoeng	<p>Omfattar eksamensdata for eigenfinansierte studentar rekna om til 60-studiepoengseiningar og berre nye studiepoeng frå personar med studierett ved institusjonen. Studiepoeng ved gjentak og studiepoeng som privatistar tar, inngår ikkje i berekningsgrunnlaget. Studiepoeng som doktorgradstipendiatar tar, inngår heller ikkje. Studiepoeng som utvekslingsstudentar frå institusjonen tar ved ein annan lærestad i utlandet, skal ikkje inngå i rapporteringa. Statlege institusjonar med ekstern finansiering av studieprogram skal stadfeste kor stor prosent som er finansiert over rammeløyvinga til institusjonen. Statlege og private institusjonar vil ikkje få resultatbasert utteljing for studiepoeng tatt i studieprogram som får fullfinansiering etter egne avtalar eller vedtak. Dette gjeld for eksempel ved oppbygging av ei ny utdanning som får særskilde midlar over statsbudsjettet og studieprogram som fullt ut blir finansierte av offentlege oppdragsgivarar, som for eksempel Utdanningsdirektoratet.</p> <p>Ved anbodskonkurransar kan institusjonen ikkje legge til grunn i tilbodet til moglege oppdragsgivarar at det aktuelle studietilbodet vil få resultatbasert utteljing for studiepoeng.</p>
-------------	---

Finansieringssystem

Kandidatar	<p>Gjeld personar som har gjennomført ein forskriftsfesta gradsgivande utdanning, jf. <i>Forskrift om grader og beskyttede titler</i>, og enkelte utvalde vidareutdanningar. Indikatoren omfattar: høgskolekandidatar, kandidatar med praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), kandidatar med vidareutdanning i sjukepleie: jordmor, helsesøster, anestesi, barne, intensiv, operasjon og kreft, kandidatar med bachelorgradar, kandidatar med grunnskolelærerutdanning (1.-7. trinn og 5.-10. trinn), kandidatar med faglærerutdanning, kandidatar med forskriftsfesta mastergrader og kandidata/candidatus medicinae, kandidata/candidatus medicinae veterinariae, kandidata/candidatus psychologiae, kandidata/candidatus theologiae.</p> <p>For fellesgradar skal kandidatar rapporterast av ein institusjon etter avtale med dei andre samarbeidsinstitusjonane.</p>
Doktorgradskandidatar samarbeid om doktorgradsutdanning og kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid	<p>Omfattar stipendiatar som har fullført og disputert ved ein norsk institusjon. Telletidspunktet for rapporteringa er det kalenderåret disputasen blir gjennomført. Institusjonar som har tilsette (stipendiatar eller andre fagleg tilsette) som disputerer ved ein annan norsk institusjon, får 20 pst. utteljing av den ordinære doktorgradsutteljinga.</p> <p>Dersom vedkomande har vore tilsett ved fleire institusjonar i løpet av doktorgradsperioden, får gradsgivande institusjon full utteljing, medan den ikkje-gradsgivande institusjonen der vedkomande har vore lengst tilsett, får 20 pst. utteljing.</p> <p>Kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid gir utteljing på lik linje med doktorgradar.</p>
Uttekslingsstudentar	<p>Omfattar alle inn- og utreisande utvekslingsstudentar med ein utvekslingsavtale eller eit utvekslingsprogram som varer tre månadar eller meir, med unntak av utreisande studentar på Erasmus+-programmet, som har ein annan sats. Omfattar studentar under kvoteprogrammet og utvekslingsstudentar på varige formaliserte utvekslingsavtalar av typen praksisprogram. Omfattar ikkje individbaserte avtalar. Institusjonane skal ikkje rapportere utveksling av stipendiatar eller andre doktorgradskandidatar.</p>
Utreisande studentar på Erasmus+-programmet	<p>Omfattar alle utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+-program som varer tre månader eller meir. Omfattar også praksis og individbaserte avtalar.</p> <p>Erasmus+ er ein samanslåing av programma livslang læring (LLP), inkludert Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus og Youth.</p>

Oversikta på neste side viser korleis ulike utdanningar er fordelt på kategoriar. Det er ikkje gjort endringar i kategoriinndelinga samanlikna med tidlegare finansieringssystem. Kategoriane er grunnlag for berekning av utteljing på indikatorane studiepoeng og kandidatar.

Finansieringssystem

Kategori	Utdanning
Kategori A	Profesjonsutdanningane i medisin og odontologi, veterinærutdanning, kunstakademiet (NTNU), film- og fjernsynsutdanning (HiL) og scenografi og skodespel (HiØ).
Kategori B	Femårige masterprogram i arkitektur og industridesign, utøvande kunst- og musikk-utdanningar på lågare og høgre grads nivå, grunnutdanning i produktdesign, grunnutdanning i animasjon, profesjonsutdanning i psykologi og farmasi, grunnutdanning i ortopediingeniør.
Kategori C	Realfag, teknologi, fiskerifag og kunst på høgre grads nivå, faglærerutdanning i musikk, dans og drama.
Kategori D	Humanistiske, samfunns- og idrettsvitenskaplege fag på høgre grads nivå, femårige masterprogram i teknologi, bibliotek, økonomi og administrasjon på høgre grads nivå. Grunnutdanning i fysioterapi, mensendieck, bioingeniør, ergoterapi, radiografi, audiografi, døvetolk, reseptar, tannteknikk, tannpleie, fotojournalist, jordmor, stråleterapi, ABIOK-utdanningar (vidareutdanning i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie). Visuell kommunikasjon, tekniske mediefag (film og fjernsynproduksjon, grunnskolelærerutdanning, faglærerutdanning i kunst- og handverksfag, allmennlærerutdanning med fordjuping i musikk, femårig integrert lærarutdanning, årsstudium i praktisk-pedagogisk utdanning.
Kategori E	Sjukepleiar-, vernepleiar-, barnevernspedagog-, barnehagelærer-, yrkesfaglærer, journalist-, ingeniør- og dyrepleiarutdanning. Profesjonsstudiet i juss, faglærerutdanning i praktisk-estetiske fag og faglærerutdanning i kroppsøving. Teknologisk og maritim utdanning, realfag, idrettsfag, friluftsfag, kunstfag, landbruksfag, skogfag, husdyrfag og fiskerifag på lågare grads nivå. Vidareutdanning i helsesøster, psykisk helse og teiknspråk.
Kategori F	Humanistiske og samfunnsvitenskaplege fag på lågare grads nivå, økonomi og administrasjon på lågare grads nivå, revisor-, sosionom- og bibliotekarutdanning, reiseliv og ex. phil.

Innplassering av utdanningar i ein høgre kategori skal vere budsjettøytral for institusjonen i endringsåret dersom ikkje Stortinget har vedtatt anna. Det inneber at ved kategoriheving og auka resultatutteljing som følge av dette, justerer departementet basismidlane tilsvarende ned i endringsåret. For komande år vil auke i studiepoeng og i kandidatar gi auka utteljing med den nye, høgre satsen, medan reduksjon i studiepoeng og i kandidatar vil gi redusert utteljing berekna med høgre sats.

4.2.2.2 Satsar

Satsane til indikatorane for studiepoeng, kandidatar og utveksling er satt slik at den samla utteljinga for desse tre indikatorane i 2017 blir på same nivå som utteljinga ville ha vore dersom tidlegare finansieringssystem med berre studiepoeng og utveksling hadde blitt ført vidare. Sjå Prop. 1 S (2016–2017) Del III kap. 13 for meir informasjon om satsane.

Satsane for kandidatindikatoren følger same mønster som for studiepoeng med seks kategoriar, A–F. Lengda på utdanningane varierer innanfor kvar kategori frå eitt til fem-seks år. Departementet har derfor gitt dobbel sats for kandidatar på integrerte fem-årige mastergrads-

program og andre utdanningar som har lengde på fem-seks år. Dette er gjort for å få eit system som er mest mogleg rettvist, og som samtidig er enkelt å forstå og administrere, jf. omtale i Prop. 1 S (2016–2017) Del III kap. 13.

Insentivstyrken på indikatoren for doktorgradskandidatar blir ført vidare på om lag same nivå som i 2016 og prisjustert til 2017-kroner.

Nedanfor er ei oversikt over satsane for kategoriane A-F, utvekslingsstudentar og doktorgradskandidatar.

Kategori	Utdanning	Studiepoeng	Kandidatar	Kandidatar integrerte mastergradar m.m.
Kategori A	Kliniske utdanningar o.a.	126 000	95 000	190 000
Kategori B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	96 000	72 000	144 000
Kategori C	Realfag på høgre grads nivå o.a.	64 000	48 000	96 000
Kategori D	Samfunnsvitskaplege og humanistiske fag på høgre grads nivå, grunnskolelærerutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærerutdanningar, praktiske mediefag	47 000	36 000	72 000
Kategori E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	38 000	29 000	58 000
Kategori F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	32 000	24 000	48 000

Indikator	Satsar i kroner
Utvekslingsstudentar	10 000
Utreisande studentar på Erasmus+-program	15 000
Doktorgradskandidatar	367 000

Finansieringssystem

4.2.2.3 Tal på studiepoeng, kandidatar, doktorgradskandidatar og utvekslingsstudentar

Oversikta nedanfor viser datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for studiepoeng i statsbudsjettet for 2017. Tabellane viser 60-studiepoengseiningar (SPE) fordelte på kategori i 2013, 2014 og 2015.

Tal på studiepoeng 2013–15																		
Institusjon	SPE Kategori A			SPE Kategori B			SPE Kategori C			SPE Kategori D			SPE Kategori E			SPE Kategori F		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
NU				30	52	40	105	103	109	1 813	1 823	1 847	2 856	3 123	3 240	2 162	2 157	2 121
NMBU	351	346	350	263	274	247	880	942	1 032	872	967	1 060	787	751	787	523	521	533
NTNU	796	789	801	821	820	814	876	940	991	11 321	11 888	12 400	5 600	6 229	6 624	5 840	5 562	5 481
UiA				87	107	120	323	331	353	1 513	1 606	1 605	2 629	2 646	2 809	2 458	2 607	2 781
UiB	1 071	1 091	1 172	642	648	657	815	823	868	1 215	1 159	1 231	2 904	2 911	3 128	3 469	3 487	3 645
UiO	1 355	1 311	1 330	794	823	808	983	1 046	1 082	3 860	3 912	3 937	3 434	3 408	3 559	6 385	6 358	6 321
UiS				175	154	169	629	690	711	1 305	1 495	1 568	2 224	2 580	2 519	2 014	1 774	1 811
UiT	706	679	711	382	411	431	367	367	415	1 973	2 103	2 046	3 192	3 646	3 908	3 261	2 971	2 926
AHO				502	520	531												
HiM								4	11	208	219	294	478	488	519	694	690	621
NHH										1 381	1 438	1 423				1 232	1 184	1 151
NIH										287	261	266	589	542	533	3	3	3
NMH				530	514	513	1			15	15	22	1			9	10	10
HiH				65	65	70	97	99	112	986	1 048	1 076	1 782	1 771	1 731	1 049	1 219	1 342
HiL	121	252	135							219	235	248	451	646	628	2 385	2 211	2 196
HiOA				179	177	168	103	132	113	3 451	3 761	3 927	5 663	6 274	6 521	2 757	2 497	2 424
HSN				48	55	45	294	332	325	2 255	2 220	2 430	4 802	5 147	5 200	2 867	2 740	2 552
HV							56	59	62	2 398	2 642	2 780	5 830	5 964	5 922	1 667	1 501	1 612
HiVo				47	33	40				532	608	592	930	1 027	1 064	818	681	724
HiØ	31	31	34				25	25	32	675	818	813	1 697	1 852	1 850	981	846	838
SH				3	6	6				26	14	42	25	26	21	30	44	40

Finansieringssystem

Tal på studiepoeng 2013–15																		
Institusjon	SPE Kategori A			SPE Kategori B			SPE Kategori C			SPE Kategori D			SPE Kategori E			SPE Kategori F		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
KHiO																		
MF							114	94	111	156	159	181	110	98	95	281	311	357
BI										1 651	1 929	1 954	478	501	515	9 374	9 205	9 748
VID							37	26	24	346	373	426	1 288	1 220	1 267	687	691	628
ATH										17	15	13				117	144	158
BD				64	59	61	2	2	2									
BAS				202	135	132												
DMMH													887	854	843	8	7	10
FIH										17	20	17				69	73	80
HLB																28	17	22
HD										35	63	96	371	369	330	26	23	19
HLT																139	225	206
HK										41	54	53				1 569	1 880	2 256
LDH										45	59	96	562	549	526	3	18	17
NLA				20	26	40				381	424	439	427	357	369	588	565	611
NDH				79	79	78												
RSH										22	25	24	70	73	84	13	13	16
WOACT							19	36	47			71	185	164	172	289	321	310

Finansieringssystem

60-studiepoengseiningar, gjennomsnitt 2013–15						
Institusjon	SPE Kategori A	SPE Kategori B	SPE Kategori C	SPE Kategori D	SPE Kategori E	SPE Kategori F
NU		41	106	1 828	3 073	2 146
NMBU	349	261	951	966	775	526
NTNU	795	819	936	11 870	6 151	5 628
UiA		105	336	1 575	2 694	2 615
UiB	1 111	649	835	1 202	2 981	3 534
UiO	1 332	808	1 037	3 903	3 467	6 355
UiS		166	677	1 456	2 441	1 866
UiT	698	408	383	2 041	3 582	3 053
AHO		518				
HiM			5	240	495	668
NHH				1 414		1 189
NIH				271	555	3
NMH		519		17	0	9
HiH		67	103	1 037	1 761	1 203
HiL	169			234	575	2 264
HiOA		175	116	3 713	6 153	2 559
HSN		49	317	2 302	5 050	2 720
HV			59	2 607	5 905	1 593
HiVo		40		577	1 007	741
HiØ	32		27	769	1 800	888
SH		5		27	24	38
KHiO						
MF			106	165	101	317
BI				1 845	498	9 442
VID			29	381	1 258	669
ATH				15		139
BD		61	2			
BAS		156				
DMMH					861	8
FIH				18		74
HLB						22
HD				65	357	23
HLT						190
HK				49		1 902
LDH				67	546	13
NLA		29		415	384	588
NDH		79				
RSD				23	75	14
WOACT			34	24	174	307

Oversikta på neste side viser datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for kandidatar i statsbudsjettet for 2017. Tala er fordelte på kategoriane A-F. Tabellane viser tal på kandidatar som har bestått gradar i 2015, og kandidatar som er etterrapporterte med beståtte gradar i 2014. Etterrapporterte kandidatar inngår i datagrunnlaget for å sikre at eit mest mogleg riktig nivå for tal på kandidatar blir lagt til grunn for budsjettutteljinga.

Etterrapporterte kandidatar er personer som har oppnådd ein grad og som er registrerte i databasen i ettertid. Eksempel: Kandidatar som fikk ein grad i 2012, er av ulike grunner registrert i databasen eitt eller fleire år etter, det vil seie i 2013, 2014 eller 2015. Årsaka til etterrapporteringa er fleire, som for eksempel at vitnemål ikkje er utstedt på grunn av ein klagesak, manglande vurdering av utdanning frå ein annan institusjon eller at kandidaten ønsker å forbetre karakterar.

Kunnskapsdepartementet og NSD har vurdert omfanget av tal på etterrapporterte kandidatar. Tala viser at den største delen etterrapporterte kandidatar blir registrert eitt år etter at graden er avlagt. Kunnskapsdepartementet meiner det derfor er rimeleg å sette grensa for etterrapporteringa etter eitt år. Departementet legg til grunn at etterrapporterte tal for eitt år etter at graden er avlagt, også skal gjelde for datagrunnlaget framover. I tabellane på de neste sidene betyr "E2014" etterrapporterte kandidatar frå 2014.

Finansieringssystem

Tal på høgskolekandidatar, kandidatar med bachelorgradar, mastergradar, PPU, vidareutdanning i ABIOK, helsesøster og jordmor																		
Institusjon	Kandidatar Kategori A			Kandidatar Kategori B			Kandidatar Kategori C			Kandidatar Kategori D			Kandidatar Kategori E			Kandidatar Kategori F		
	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM
NU				13		13	35		35	629	11	640	805	4	809	363	9	372
NMBU							285	7	292	236	5	241	234	12	246	128	3	131
NTNU	24	1	25	52	10	62	733	58	791	1 737	78	1 815	1 635	88	1 723	947	172	1 119
UiA				31	3	34	137	5	142	443	18	461	780	24	804	422	60	482
UiB				30	2	32	341		341	535	16	551	329	14	343	648	53	701
UiO							448	9	457	1 634	71	1 705	401	104	505	1 133	102	1 235
UiS				37		37	214	32	246	419	15	434	691	31	722	376	21	397
UiT	25		25	53		53	157	1	158	578	7	585	776	7	783	547	56	603
AHO				19		19												
HiM							2		2	63		63	158		158	137	1	138
NHH										678	52	730				364	27	391
NIH										151	1	152	149	1	150			
NMH				120	1	121				21		21						
HiH				15	1	16	29	1	30	346	5	351	476	2	478	162	4	166
HiL	38		38							86	1	87	186		186	562	4	566
HiOA				54		54	38		38	1 340	2	1 342	1 778	5	1 783	663	2	665
HSN				18		18	139	2	141	838	5	843	1 456	15	1 471	497	25	522
HV							16		16	889	15	904	1 700	22	1 722	396	7	403
HiVo				11		11				167		167	263	2	265	95	3	98
HiØ	16		16				20		20	231		231	507	3	510	212	2	214
SH				5		5				12		12	7		7	1		1
KHiO																		
MF							32		32	72		72	6		6	30	2	32
BI										966		966				2 279		2 279
VID							10		10	182		182	336		336	131		131
ATH										4		4				38	2	40

Finansieringssystem

Tal på høskolekandidatar, kandidatar med bachelorgradar, mastergradar, PPU, vidareutdanning i ABIOK, helsesøster og jordmor																		
Institusjon	Kandidatar Kategori A			Kandidatar Kategori B			Kandidatar Kategori C			Kandidatar Kategori D			Kandidatar Kategori E			Kandidatar Kategori F		
	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM
BD				10	1	11												
BAS																		
DMMH													272		272			
FIH										10		10				11		11
HLB																7		7
HD										43		43	98		98			
HLT																44		44
HK										31		31				393	3	396
LDH										14		14	161		161			
NLA										83	3	86	99	8	107	92	4	96
NDH				28		28												
RSD										10		10	16		16			
WOACT							19		19				88	1	89	5	1	6

Finansieringssystem

Tal på kandidatar på integrerte masterprogram og master- og profesjonsutdanningar med lengde 5-6 år																		
Institusjon	Kandidatar Kategori A			Kandidatar Kategori B			Kandidatar Kategori C			Kandidatar Kategori D			Kandidatar Kategori E			Kandidatar Kategori F		
	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM
NU													9		9			
NMBU	50		50	20		20	66	2	68	108	1	109						
NTNU	110		110	130	14	144				1107	69	1176						
UiA										5		5	32	2	34			
UiB	178		178	104	1	105	11		11	33	2	35	276	9	285			
UiO	221		221	134		134				85	5	90	345	36	381			
UiS										60	3	63	4		4			
UiT	107		107	54	1	55				116	1	117	77	6	83			
AHO				83		83												
HiM																		
NHH													3		3			
NIH																		
NMH																		
HiH																		
HiL																		
HiOA																		
HSN										15		15	10		10			
HV																		
HiVo																		
HiØ																		
SH																		
KHiO																		
MF										21	1	22						
BI																		
VID																		
ATH																		

Finansieringssystem

Tal på kandidatar på integrerte masterprogram og master- og profesjonsutdanningar med lengde 5-6 år																		
Institusjon	Kandidatar Kategori A			Kandidatar Kategori B			Kandidatar Kategori C			Kandidatar Kategori D			Kandidatar Kategori E			Kandidatar Kategori F		
	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM	2015	E2014	SUM
BD																		
BAS				24		24												
DMMH																		
FIH																		
HLB																		
HD																		
HLT																		
HK																		
LDH																		
NLA																		
NDH																		
RSD																		
WOACT																		

Nedanfor er ei oversikt over datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for utvekslingsstudentar i statsbudsjettet for 2017. Tabellane viser tal på inn- og utreisande utvekslingsstudentar og tal på utreisande studentar på Erasmus+-programmet for 2015.

Institusjon	Studentutveksling, 2015	
	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+-program
NU	202	14
NMBU	242	53
NTNU	2 277	265
UiA	587	85
UiB	1 415	216
UiO	1 688	18
UiS	447	32
UiT	568	66
AHO	74	20
HiM	93	4
NHH	647	211
NIH	122	6
NMH	28	9
HiH	158	16
HiL	126	40
HiOA	470	116
HSN	515	98
HV	480	57
HiVo	169	56
HiØ	130	4
SH	6	
KHiO		
MF	32	1
BI	926	152
VID	67	14
ATH		
BD		2
BAS	12	4
DMMH	32	9
FIH		
HLB		
HD	2	
HLT		
HK	36	8
LDH	25	2
NLA	22	
NDH		3
RSH		
WOACT	3	3

Finansieringssystem

Nedanfor er ei oversikt over datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for doktorgradskandidatar i statsbudsjettet for 2017. Tabellane viser tal på doktorgradskandidatar, kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid (PKU) og samarbeidskandidatar for 2013, 2014 og 2015.

Institusjon	Tal på doktorgradskandidatar, kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid (PKU) og samarbeidskandidatar											
	2013			2014			2015			Gjennomsnitt 2013–15		
	Dr grad	PKU	Samarbeid	Dr grad	PKU	Samarbeid	Dr grad	PKU	Samarbeid	Dr grad	PKU	Samarbeid
NU	19		8	20		2	13		3	17		4
NMBU	103			93			94			97		
NTNU	373	2	15	367		18	347		10	362	2	14
UiA	18		3	27		6	20		4	22		4
UiB	265	1		216	4		246	1		242	2	
UiO	524		1	519			484			509		1
UiS	34		1	26			40		3	33		2
UiT	123		7	101		4	101		3	108		5
AHO	6			8			5			6		
HiM	6			3		2	3		2	4		2
NHH	10			13			16		1	13		1
NIH	13		1	8		2	16			12		2
NMH	6	3	1	7	4		3	3		5	3	1
HiH			6	2		11	2		1	2		6
HiL		1	5	2		6	3		5	3	1	5
HiOA	5		12	4		17	8		16	6		15
HSN	6		12	11		14	11		14	9		13
HV			13			7			9			10
HiVo			7			6			5			6
HiØ						3			2			3
SH			1						1			1
KHiO					5			1			3	
MF	3			5			11			6		

Finansieringssystem

Institusjon	Tal på doktorgradskandidatar, kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid (PKU) og samarbeidskandidatar											
	2013			2014			2015			Gjennomsnitt 2013–15		
	Dr grad	PKU	Samarbeid	Dr grad	PKU	Samarbeid	Dr grad	PKU	Samarbeid	Dr grad	PKU	Samarbeid
BI	9			13		1	8		2	10		2
VID	1		3	3			5		5	3		4
ATH						1						1
BD												
BAS												
DMMH						5						5
FIH												
HLB												
HD												
HLT												
HK												
LDH						1			1			1
NLA			1			5			3			3
NDH												
RSD						1						1
WOACT												

4.2.3 Indikatorar med lukka budsjettamme

4.2.3.1 Dataspesifikasjon

I tabellen nedanfor gir vi ein definisjon av kva som inngår i indikatorane med lukka budsjettammer. Sjå òg gjeldande rapporteringskrav som er tilgjengelege på nettsidene til DBH. Det er endringar i spesifikasjonane for alle indikatorane med unntak av midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. Departementet minner om at datagrunnlaget for indikatorane for inntekter frå EU, Noregs forskingsråd, regionale forskingsfond og anna BOA-verksemd nå blir henta frå periodiserte tal i rekneskapen, og at den særskilte rapporteringa etter kontantprinsippet er utgått, jf. brev frå Kunnskapsdepartementet 16.12.2015 til statlege institusjonar og brev av 22.12.2015 til private institusjonar om årsrekneskapen for 2015.

Midlar frå EU	<p>Omfattar alle midlane institusjonane mottar frå EU, for eksempel midlar frå EUs rammeprogram for forskning, randsonprogram/ partnerskapsprogram, utdanningssamarbeid, interregionale samarbeid.</p> <p>Erasmus+-midlar til utdanningssamarbeid som er tildelte til institusjonane frå Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU), inngår ikkje i datagrunnlaget til EU-indikatoren.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.3 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.10 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Forskringsrådsmidlar og midlar frå regionale forskingsfond	<p>Midlar frå Noregs forskingsråd (NFR) og regionale forskingsfond som går til forskning ved institusjonen, gir utteljing.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.2 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.20 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p> <p>Midlar som koordinator overfører til samarbeidspartner, gir utteljing berre for samarbeidspartnaren.</p>
Midlar frå bidrags- og oppdragsverksemd	<p>Omfattar inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemd utanom inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. Inntektene skal klassifiserast etter reglane som er fastsete i <i>Reglement for statlige universiteter og høyskolars forpliktende samarbeid og erverv av aksjer</i>, jf. rundskriv F-07/2013 med vedlegg frå Kunnskapsdepartementet¹⁴.</p>

¹⁴ Følgande definisjonar gjeld for bidrags- og oppdragsverksemd, jf. avsnitt C i reglementet: *Med bidragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter hvor institusjonen henter støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten at det foreligger krav om motytelse fra institusjonen når avtale om støtte inngås. Med oppdragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter institusjonene utfører mot betaling fra ekstern(e) oppdragsgiver(e) når det foreligger et krav om motytelse fra institusjonen når avtale/kontrakt inngås.*

Finansieringssystem

	<p>Sjå note 32 referanse N32.1 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.30 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Publiseringspoeng	<p>Institusjonane skal rapportere data om vitenskaplege monografiar, vitenskaplege artiklar i antologiar og vitenskaplege artiklar i tidsskrift og seriar. Dei enkelte publikasjonane må tilfredsstillе definisjonen på vitenskapleg publisering frå Universitets- og høgskolerådet, og publikasjonskanalane må vere godkjente.</p> <p>Berekningsmetoden for publiseringspoeng er endra for data som blir nytta i finansieringssystemet i statsbudsjettet for 2017, sjå nærmare omtale av metoden under 4.2.3.2.</p> <p>Sjå òg rapporteringskrav for vitenskapleg publisering på nettsidene til CRISTin, http://www.cristin.no/.</p>

4.2.3.2 Budsjettrammer og satsar

Budsjettrammene til indikatorane er sette slik at den samla utteljinga for publiseringspoeng og inntekter frå EU, Forskingsrådet og regionale forskingsfond i 2017 blir på same nivå som utteljinga ville ha vore dersom dagens system for desse tre indikatorane hadde blitt ført vidare. Budsjettramma til BOA-indikatoren er finansiert ved å trekke ut midlar frå basisdelen.

Dei fire pottane er fordelte kvar for seg og med bakgrunn i resultatata til institusjonane på indikatorane.

Nedanfor er ei oversikt over satsane og dei lukka rammene for indikatorane. Sjå Prop. 1 S (2016–2017) Del III kap. 13 for meir informasjon om satsane. For eksempel: For kvart publiseringspoeng får institusjonen ei utteljing på 25 550 kroner i 2017. For kvar EU-krone institusjonen mottar, får han 1,374 kroner i resultatbasert utteljing.

Indikator	Rammer (i mill. kroner)	Satsar
Publiseringspoeng	550	25 550
Inntekter frå EU	500	1,374
Inntekter frå Noregs Forskingsråd og regionale forskingsfond	300	0,120
Inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemd	300	0,102

Publiseringspoeng blir berekna ut frå publiseringsform, kvalitetsnivå og forfattardelar. Det er ingen endringar i publiseringsindikatoren når det gjeld vektning av kvalitetsnivå og publikasjonsform. Tabellen nedanfor viser korleis dei ulike publikasjonsformene blir vekta i to kvalitetsnivå for den enkelte publikasjonsforma i budsjettet for 2017. Sjå nettstaden <https://npi.nsd.no/> for meir informasjon om publiseringsindikatoren.

Publiseringsindikator

Vitskaplege publikasjonar	Vekt nivå 1	Vekt nivå 2
Artiklar i vitskaplege tidsskrift	1	3
Artiklar i antologiar	0,7	1
Monografiar	5	8

Berekningsmetoden for publiseringspoeng er endra for poeng som er nytta i budsjettet for 2017. Den nye metoden fører ikkje til endringar i rapporteringa frå institusjonane. Ny berekningsmetode skal bidra til ein meir fagnøytral publiseringsindikator og til auka stimulans til samarbeid om vitskapleg publisering nasjonalt og internasjonalt.

Den nye metoden inneber endringar i forfattardelane i publikasjonane som meir enn ein institusjon bidrar til. Hittil har publiseringspoenget vore multiplisert med ein brøk som svarar til summen av institusjonane sine forfattardelar dividert på totalt tal forfattardelar i publikasjonen, jf. eksempelet på neste side.

Ein nivå 1-artikkel i tidsskrift (vekt = 1), ti forfattarar frå institusjon X, ein forfattar frå institusjon Y:

$$1 \cdot 10/11 + 1 \cdot 1/11 = 0,91 \text{ poeng (X)} + 0,09 \text{ poeng (Y)} = 1 \text{ poeng}$$

Frå og med 2017 skal publiseringspoenget multipliserast med kvadratroten av same brøk:

Ein nivå 1-artikkel i tidsskrift (vekt = 1), ti forfattarar frå institusjon X, ein forfattar frå institusjon Y:

$$1 \cdot \sqrt{10/11} + 1 \cdot \sqrt{1/11} = 0,95 \text{ poeng (X)} + 0,30 \text{ poeng (Y)} = 1,25 \text{ poeng}$$

Denne metoden aukar utteljinga noko for kvar av samarbeidspartnarane, men institusjonane må framleis dele utteljinga mellom seg.

Av omsyn til publikasjonar der ein forfattar krediterer meir enn ein institusjon, vil forfattardel framleis bli definert som ein unik kombinasjon av forfattar og institusjon i publikasjonen. Som eksempel vil ein publikasjon med to forfattarar, der den eine krediterer to institusjonar, ha tre forfattardelar.

I tillegg vil institusjonane sine poeng bli multiplisert med ein faktor på 1,3 for internasjonalt samforfattarskap.

4.2.3.3 Tal på inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond (RFF), BOA-verksemnd og publikasjonspoeng

Tabellane nedanfor viser dei resultatata som institusjonane enkeltvis har oppnådd per indikator for åra 2013–2015.

Institusjon	Inntekter frå EU, i 1000 kr				Inntekter frå Noregs Forskingsråd og regionale forskingsfond, i 1000 kr			
	2013	2014	2015	Gjennomsnitt	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
NU	1 273	1 024	276	858	17 968	20 966	29 051	22 662
NMBU	16 327	20 132	24 800	20 420	179 665	196 103	203 140	192 969
NTNU	73 463	109 947	123 671	102 361	634 882	679 990	794 879	703 250
UiA	590	2 016	-463	714	19 140	24 834	35 084	26 353
UiB	48 271	64 751	70 348	61 123	306 890	386 920	424 210	372 674
UiO	100 028	127 317	150 197	125 847	742 916	697 577	788 530	743 008
UiS	12 006	9 835	12 019	11 287	31 057	48 320	59 132	46 170
UiT	23 098	26 015	24 065	24 393	176 267	213 676	215 317	201 753
AHO								
HiM		103	233	112	4 521	3 843	2 085	3 483
NHH	212	-51	1 907	689	17 667	17 664	18 882	18 071
NIH	321	1 948	1 361	1 210		9	1 505	505
NMH								
HiH	3 418	2 983	1 566	2 656	15 189	18 188	18 602	17 326
HiL	273	413	403	363	6 099	7 649	10 418	8 055
HiOA	1 768	10 027	8 918	6 904	25 801	58 352	51 885	45 346
HSN	312	3 485	2 890	2 229	39 112	52 066	43 457	44 878
HV	1 113	460	792	788	28 250	39 301	48 598	38 716
HiVo	586	951	1 078	872	3 225	2 616	2 376	2 739
HiØ	217	902	228	449	1 103	565	4 815	2 161
SH					1 266	227	760	751
KHiO								
MF					73	73	1 143	430
BI			414	138		11 628	11 657	7 762

Finansieringssystem

Institusjon	Inntekter frå EU, i 1000 kr				Inntekter frå Noregs Forskingsråd og regionale forskingsfond, i 1000 kr			
	2013	2014	2015	Gjennomsnitt	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
VID	428	380	761	523	1 353	4 772	2 854	2 993
ATH								
BD								
BAS								
DMMH								
FIH								
HLB								
HD								
HLT								
HK								
LDH								
NLA								
NDH								
RSD								
WOACT								

Finansieringssystem

Institusjon	Inntekter frå BOA, i 1000 kr				Publiseringspoeng (berekna etter ny metode)			
	2013	2014	2015	Gjennomsnitt	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
NU	76 769	92 242	97 176	88 729	296	327	403	342
NMBU	139 305	113 557	123 962	125 608	1 031	1 044	948	1 008
NTNU	870 832	829 053	900 638	866 841	4 642	4 580	4 849	4 690
UiA	66 363	61 405	62 210	63 326	736	727	683	715
UiB	310 451	249 563	259 668	273 227	3 129	3 001	3 058	3 063
UiO	471 478	479 553	489 408	480 146	5 569	5 709	5 827	5 702
UiS	89 795	102 230	111 530	101 185	602	665	739	668
UiT	308 052	322 936	374 243	335 077	1 694	1 860	1 866	1 807
AHO								
HiM	6 122	5 018	4 595	5 245	73	74	98	82
NHH	19 342	22 166	24 477	21 995	252	217	246	238
NIH	13 903	18 763	26 836	19 834	292	266	262	273
NMH								
HiH	57 389	70 690	70 624	66 234	137	203	180	173
HiL	25 673	32 565	28 299	28 846	115	111	115	114
HiOA	71 367	111 167	135 961	106 165	562	664	711	646
HSN	114 301	89 834	105 896	103 344	535	617	539	564
HV	78 223	100 365	112 812	87 029	353	395	423	390
HiVo	8 878	11 242	14 335	11 485	84	104	112	100
HiØ	19 832	24 833	30 239	24 968	97	127	98	107
SH	10 386	11 352	9 416	10 385	9	35	33	25
KHiO								
MF	2 972	3 029	3 242	3 081	108	124	122	118
BI	104 180	96 625	91 041	97 282	251	356	245	284
VID	12 234	12 001	10 529	11 588	133	163	130	142
ATH					26	17	13	18
BD								
BA								
DMMH					66	45	64	59
FIH					24	25	21	23
HLB							3	1
HD					10	5	14	10
HLT					3	4	10	6
HK					25	33	28	29
LDH					25	18	12	18
NLA					95	48	70	71
NDH								
RSD					1	1	4	2
WOACT					39	27	43	36

4.2.4 Budsjettverknad i 2017

Endringane i finansieringssystemet er innførte med budsjettverknad for institusjonane i 2017. Det betyr at heile den resultatbaserte finansieringa er fordelt på nytt med bakgrunn i dei resultata, satsane og indikatorane som gjeld for 2017. Institusjonar som har gode resultat får utteljing for dette i 2017 i form av høgre budsjettutteljing.

4.2.4.1 Ramme for resultatbasert utteljing i 2017

Resultatbasert finansiering utgjer om lag 10,7 mrd. kroner i 2017. Resultatbasert finansiering i 2016 er prisjustert til 2017-kroner og auka med 218 mill. kroner som følge av auka utteljing i utdanningsinsentiva i tidlegare finansieringssystem. I tillegg er om lag 300 mill. kroner flytte frå basis for å finansiere den nye BOA-indikatoren. Institusjonane som deltar i BOA-indikatoren har fått ein reduksjon i basis. Reduksjonen er berekna ut frå desse institusjonane sin del av rammeløyvinga i 2016. Midlane er deretter fordelte til institusjonane på bakgrunn av resultata i BOA-indikatoren, jf. tabell under kap. 4.2.4.3.

Tabellen nedanfor viser uttrekket på om lag 300 mill. kroner i basis per institusjon i 2017. Tabellen viser òg dei resultatbaserte midlane per institusjon i 2016 (i 2016-kroner), som er trekte ut før dei deretter er fordelte på nytt per institusjon ut frå dei indikatorane, satsane og resultata som gjeld med justert system. Oversikt over korleis midlane er fordelte per institusjon blir presenterte i kap. 4.2.4.2 og kap. 4.2.4.3.

Uttrekk av midlar frå basis til resultatbasert finansiering				
Institusjon	Uttrekk basis	Uttrekk open ramme	Uttrekk lukka ramme	Sum uttrek
NU	-12 344 000	-339 923 000	-20 065 000	-372 332 000
NMBU	-11 667 000	-263 376 000	-105 905 000	-380 948 000
NTNU	-58 284 000	-1 448 204 000	-502 462 000	-2 008 950 000
UiA	-11 846 000	-349 584 000	-34 890 000	-396 320 000
UiB	-29 562 000	-639 912 000	-261 688 000	-931 162 000
UiO	-50 994 000	-989 882 000	-572 942 000	-1 613 818 000
UiS	-12 644 000	-342 976 000	-44 427 000	-400 047 000
UiT	-28 826 000	-558 887 000	-121 061 000	-708 774 000
AHO		-59 352 000	-2 880 000	-62 232 000
HiM	-1 955 000	-61 474 000	-3 616 000	-67 045 000
NHH	-4 150 000	-130 764 000	-12 833 000	-147 747 000
NIH	-2 499 000	-40 171 000	-9 354 000	-52 024 000
NMH		-59 895 000	-3 961 000	-63 856 000
HiH	-5 756 000	-200 546 000	-9 530 000	-215 832 000
HiL	-3 986 000	-164 669 000	-5 547 000	-174 202 000
HiOA	-20 827 000	-621 134 000	-35 181 000	-677 142 000
HSN	-16 160 000	-497 534 000	-32 150 000	-545 844 000
HV	-16 741 000	-485 182 000	-16 232 000	-518 155 000
HiVo	-3 166 000	-108 726 000	-4 006 000	-115 898 000
HiØ	-5 780 000	-169 876 000	-4 011 000	-179 667 000
SH	-794 000	-4 247 000	-1 107 000	-6 148 000
KHiO			-1 800 000	-1 800 000

Uttrekk av midlar frå basis til resultatbasert finansiering				
Institusjon	Uttrekk basis	Uttrekk open ramme	Uttrekk lukka ramme	Sum uttrek
MF	-799 000	-35 668 000	-5 896 000	-42 363 000
BI	-2 735 000	-115 990 000	-16 094 000	-134 819 000
VID	-2 385 000	-106 779 000	-6 696 000	-115 860 000
ATH		-6 634 000	-635 000	-7 269 000
BD		-6 667 000		-6 667 000
BA		-10 757 000		-10 757 000
DMMH		-40 164 000	-1 987 000	-42 151 000
FIH		-3 854 000	-542 000	-4 396 000
HLB		-653 000		-653 000
HD		-22 716 000	-147 000	-22 863 000
HLT		-7 639 000	-112 000	-7 751 000
HK		-51 637 000	-902 000	-52 539 000
LDH		-32 981 000	-402 000	-33 383 000
NLA		-57 102 000	-1 981 000	-59 083 000
NDH		-8 993 000		-8 993 000
RSH		-5 203 000	-107 000	-5 310 000
WOACT		-11 312 000	-566 000	-11 878 000

4.2.4.2 Budsjettutteljing for indikatorar med open ramme

Utteljing for studiepoeng i 2017-budsjettet er berekna ved at satsen per kategori, A-F, er multiplisert med gjennomsnittet for 2013–2015 av talet på studiepoeng i same kategori. Utteljing for kandidatar er berekna ved at satsen per kategori, A-F, er multiplisert med talet på kandidatar for 2015 i same kategori. Utteljing for utvekslingsstudentar er berekna ved at satsen er multiplisert med det samla talet på inn- og utreisande utvekslingsstudentar og tilsvarende for utreisande studentar på Erasmus+-programmet i 2015. Utteljinga for doktorgradskandidatar er berekna ved at satsen er multiplisert med gjennomsnittet av talet på doktorgradskandidatar for 2013-2015.

Tabellen nedanfor gir ei oversikt over budsjettutteljing for kvar enkelt institusjon på indikatorane i open ramme.

Budsjettutteljing for indikatorar med open ramme					
Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Uttekslingsstudentar	Doktorgradar	Sum budsjettutteljing open ramme (avrunda)
NU	282 050 809	58 572 800	2 230 000	6 610 577	349 464 000
NMBU	221 587 818	59 726 000	3 215 000	35 501 246	320 030 000
NTNU	1 210 382 081	313 288 800	26 745 000	134 121 261	1 684 537 000
UiA	291 605 257	63 080 320	7 145 000	8 177 528	370 008 000
UiB	538 563 207	134 289 000	17 390 000	89 610 042	779 853 000
UiO	830 345 241	217 465 000	19 580 000	186 956 909	1 254 347 000
UiS	280 138 406	65 330 000	4 950 000	12 266 293	362 685 000
UiT	481 416 904	113 502 000	6 670 000	40 055 199	641 644 000

Finansieringssystem

Budsjettutteljing for indikatorar med open ramme					
Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexlingsstudentar	Doktorgradar	Sum budsjettutteljing open ramme (avrunda)
AHO	49 702 666	13 320 000	1 040 000	2 325 944	66 389 000
HiM	51 815 401	10 258 000	990 000	1 517 984	64 581 000
NHH	104 506 493	35 838 000	9 635 000	4 774 306	154 754 000
NIH	33 919 419	9 822 000	1 310 000	4 602 920	49 654 000
NMH	50 953 697	9 468 000	415 000	2 840 100	63 677 000
HiH	167 100 409	33 074 000	1 820 000	905 894	202 900 000
HiL	126 614 065	25 720 000	1 860 000	1 003 828	155 198 000
HiOA	514 376 649	121 691 000	6 440 000	2 791 132	645 299 000
HSN	412 136 039	95 251 800	6 620 000	4 064 281	518 072 000
HV	401 652 244	92 922 000	5 655 000	489 673	500 719 000
HiVo	92 970 151	16 832 000	2 530 000	318 287	112 650 000
HiØ	138 728 983	30 722 000	1 360 000	73 451	170 884 000
SH	3 861 889	1 019 000	60 000	24 484	4 965 000
KHiO				612 090	612 000
MF	28 552 212	6 654 000	335 000	2 325 944	37 867 000
BI	122 330 770	26 841 600	3 462 000	3 697 026	156 331 000
VID	88 979 002	19 920 000	880 000	1 175 214	110 954 000
ATH	5 168 948	1 104 000		24 484	6 297 000
BD	6 001 598	792 000	30 000		6 824 000
BAS	10 472 000	2 419 200	126 000		13 017 000
DMMH	32 990 471	7 888 000	455 000	122 418	41 456 000
FIH	3 212 426	624 000			3 836 000
HLB	709 333	168 000			877 000
HD	17 320 627	4 390 000	20 000		21 731 000
HLT	6 085 332	1 056 000			7 141 000
HK	44 224 259	7 434 000	336 000		51 994 000
LDH	24 277 616	5 173 000	280 000	24 484	29 755 000
NLA	55 688 405	8 503 000	220 000	146 902	64 558 000
NDH	7 591 573	2 016 000	45 000		9 653 000
RSH	4 399 483	824 000		24 484	5 248 000
WOACT	9 852 444	1 818 500	37 500		11 708 000

4.2.4.3 *Budsjettutteljing for indikatorar med lukka rammer*

Utteljing i statsbudsjettet for 2017 for publiseringspoeng, inntekter frå EU, Noregs forskingsråd, regionale forskingsfond og anna bidrags- og oppdragsverksemd er berekna ved at satsen på indikatorane er multiplisert med gjennomsnittet av resultatata på indikatorane for 2013–2015.

Tabellen nedanfor gir ei oversikt over budsjettutteljing for kvar institusjon på indikatorane med lukka budsjettammer.

Budsjettutteljing for indikatorar med lukka ramme					
Institusjon	Inntekter frå EU	Inntekter frå Noregs Forskingsråd og RFF	Publiseringspoeng	BOA	Sum budsjettutteljing lukka ramme (avrunda)
NU	1 178 387	2 717 172	8 738 728	9 048 652	21 683 000
NMBU	28 053 795	23 137 283	25 744 215	12 809 639	89 745 000
NTNU	140 630 327	84 320 737	119 846 668	88 401 320	433 199 000
UiA	981 336	3 159 780	18 272 820	6 458 085	28 872 000
UiB	83 975 369	44 684 113	78 263 318	27 864 001	234 787 000
UiO	172 898 180	89 087 709	145 689 256	48 965 811	456 641 000
UiS	15 506 440	5 535 811	17 078 863	10 318 949	48 440 000
UiT	33 512 389	24 190 524	46 168 214	34 171 471	138 043 000
AHO					
HiM	153 874	417 617	2 083 187	534 890	3 190 000
NHH	946 672	2 166 714	6 085 575	2 243 072	11 442 000
NIH	1 662 360	60 499	6 981 283	2 022 675	10 727 000
NMH					
HiH	3 648 461	2 077 464	4 431 306	6 754 628	16 912 000
HiL	498 716	965 846	2 904 460	2 941 710	7 311 000
HiOA	9 485 715	5 437 029	16 502 954	10 826 855	42 253 000
HSN	3 062 204	5 380 973	14 405 299	10 539 088	33 388 000
HV	1 083 006	4 642 156	9 971 642	9 905 745	25 603 000
HiVo	1 197 559	328 410	2 561 528	1 171 252	5 259 000
HiØ	616 995	259 101	2 742 820	2 546 259	6 165 000
SH		90 046	650 594	1 059 039	1 800 000
KHiO					
MF		51 537	3 017 116	314 183	3 383 000
BI	189 594	930 615	7 260 748	9 920 917	18 302 000
VID	718 623	358 865	3 627 495	1 181 756	5 887 000
ATH			472 099		472 000
BD					
BAS					
DMMH			1 495 383		1 495 000
FIH			588 137		588 000
HLB			25 552		26 000
HD			245 803		246 000
HLT			148 695		149 000
HK			732 032		732 000

Budsjetttutteljing for indikatorar med lukka ramme					
Institusjon	Inntekter frå EU	Inntekter frå Noregs Forskingsråd og RFF	Publiseringspoeng	BOA	Sum budsjetttutteljing lukka ramme (avrunda)
LDH			470 432		470 000
NLA			1 813 377		1 813 000
NDH					
RSH			51 105		51 000
WOACT			929 297		929 000

4.2.4.4 Justering av budsjetteffektar i 2017

Når dei samla resultatbaserte midlane på 10,7 mrd. kroner er fordelte på nytt per institusjon i 2017, inneber det ei anna fordeling enn kva ho ville ha vore om midlane hadde blitt fordelte med utgangspunkt i tidlegare finansieringssystem. Endringane i finansieringssystemet inneber ei omfordeling av resultatbasert utteljing mellom institusjonane samla sett på om lag 180 mill. kroner i 2017, samanlikna med kva dei ville fått i 2017 med tidlegare finansieringssystem.

Regjeringa meiner dette inneber ei for stor omfordeling i 2017. For å gi institusjonane eit ekstra år på å tilpasse seg endringane i finansieringssystemet, blir desse omfordelingseffektane innførte gradvis over to år. Budsjetteffekten av det justerte finansieringssystemet for kvar enkelt institusjon, blir derfor halvert i 2017. Det vil seie at institusjonar som får betre resultatbasert utteljing med det justerte finansieringssystemet samanlikna med tidlegare system, får halvparten av denne effekten i 2017. Tilsvarende vil institusjonar som får redusert utteljing, få halvert denne effekten i 2017. Samla blir såleis om lag 90 mill. kroner omfordelt i 2017 i sektoren. Frå og med 2018 får finansieringssystemet full budsjetteffekt.

Halvering av desse effektane i 2017 er gjort ved å korrigere basisdelen til institusjonane. Dei institusjonane som får auka resultatbasert utteljing i 2017 samanlikna med kva dei ville fått med tidlegare finansieringssystem, får redusert basisdelen tilsvarende halvparten av beløpet. Dei som får redusert resultatbasert utteljing i 2017, får auka basisdelen tilsvarende halvparten av dette beløpet.

Justering av budsjetteffektane som følge av endringar i resultatbasert finansieringssystem, skjer berre i 2017. I 2018, når finansieringssystemet får full budsjetteffekt, blir midlane flytte tilbake til eller trekte ut frå basisdelen av rammeløyvinga til institusjonane. Tabellen på neste side viser kor mykje resultatbaserte midlar den enkelte institusjon ville ha fått i 2017 med tidlegare finansieringssystem, og kor mykje dei får i resultatbasert utteljing med justert finansieringssystem. Tabellen viser også endring mellom justert og tidlegare system¹⁵. Tabellen viser i tillegg kor mykje av omfordelingseffektane som blir justert i 2017 ved å endre basis.

¹⁵ Periodiserte tal frå rekneskapen er nytta for berekning av resultatutteljing på indikatorane inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond i tidlegare finansieringssystem.

Finansieringssystem

Utteljing 2017 inkl. justeringar						
Institusjon	Resultatbasert utteljing i 2017 med tidlegare system	300 mill. kroner basis med tidlegare system ¹⁶	Resultatbasert utteljing i 2017 med justert system	Endring mellom tidlegare og justert system	Justering i basis i 2017 for å halvere budsjetteffekten av resultatbasert system	Samla budsjetteffekt, tidlegare versus justert system
NU	375 076 000	12 344 000	371 147 000	-16 273 000	8 136 000	-8 136 000
NMBU	392 124 000	11 667 000	409 775 000	5 984 000	-2 992 000	2 992 000
NTNU	2 025 516 000	58 284 000	2 117 736 000	33 936 000	-16 968 000	16 968 000
UiA	408 002 000	11 846 000	398 880 000	-20 968 000	10 484 000	-10 484 000
UiB	985 552 000	29 562 000	1 014 639 000	-474 000	237 000	-237 000
UiO	1 599 448 000	50 994 000	1 710 988 000	60 546 000	-30 273 000	30 273 000
UiS	417 343 000	12 644 000	411 125 000	-18 862 000	9 431 000	-9 431 000
UiT	730 543 000	28 826 000	779 687 000	20 318 000	-10 159 000	10 159 000
AHO	64 360 000		66 389 000	2 029 000	-1 015 000	1 015 000
HiM	71 247 000	1 955 000	67 771 000	-5 432 000	2 716 000	-2 716 000
NHH	149 159 000	4 150 000	166 196 000	12 886 000	-6 443 000	6 443 000
NIH	54 354 000	2 499 000	60 381 000	3 528 000	-1 764 000	1 764 000
NMH	64 155 000		63 677 000	-478 000	239 000	-239 000
HiH	221 717 000	5 756 000	219 812 000	-7 661 000	3 830 000	-3 830 000
HiL	157 654 000	3 986 000	162 509 000	868 000	-434 000	434 000
HiOA	694 185 000	20 827 000	687 551 000	-27 461 000	13 730 000	-13 730 000
HSN	545 849 000	16 160 000	551 460 000	-10 549 000	5 275 000	-5 275 000
HV	528 384 000	16 741 000	526 321 000	-18 804 000	9 402 000	-9 402 000
HiVo	120 997 000	3 166 000	117 909 000	-6 254 000	3 127 000	-3 127 000
HiØ	178 581 000	5 780 000	177 050 000	-7 311 000	3 656 000	-3 656 000
SH	6 783 000	794 000	6 765 000	-812 000	406 000	-406 000

¹⁶ Med tidlegare finansieringssystem ville resultatbasert utteljing i 2017 ha vore om lag 10,4 mrd. kroner. 300 mill. kroner ville ikkje ha blitt flytta frå basis til resultatbasert utteljing for å finansiere BOA-indikator. Beløpa i denne kolonnen viser midlar som derfor ikkje ville ha blitt trekte frå basis for den enkelte institusjonen for å finansiere BOA-indikatoren.

Finansieringssystem

Utteljing 2017 inkl. justeringar						
Institusjon	Resultatbasert utteljing i 2017 med tidlegare system	300 mill. kroner basis med tidlegare system ¹⁶	Resultatbasert utteljing i 2017 med justert system	Endring mellom tidlegare og justert system	Justering i basis i 2017 for å halvere budsjetteffekten av resultatbasert system	Samla budsjetteffekt, tidlegare versus justert system
KHiO	376 000		612 000	236 000	-118 000	118 000
MF	49 254 000	799 000	41 250 000	-8 803 000	4 402 000	-4 402 000
BI	137 453 000	2 735 000	174 633 000	34 445 000	-17 223 000	17 223 000
VID	119 531 000	2 385 000	116 841 000	-5 075 000	2 538 000	-2 538 000
ATH	7 668 000		6 770 000	-898 000	449 000	-449 000
BD	7 173 000		6 824 000	-349 000	175 000	-175 000
BAS	10 801 000		13 017 000	2 216 000	-1 108 000	1 108 000
DMMH	42 981 000		42 951 000	-30 000	15 000	-15 000
FIH	4 756 000		4 425 000	-331 000	166 000	-166 000
HLB	953 000		903 000	-51 000	25 000	-25 000
HD	23 622 000		21 976 000	-1 646 000	823 000	-823 000
HLT	7 469 000		7 290 000	-179 000	89 000	-89 000
HK	63 901 000		52 726 000	-11 175 000	5 587 000	-5 587 000
LDH	35 195 000		30 226 000	-4 970 000	2 485 000	2 485 000
NLA	66 013 000		66 372 000	359 000	-179 000	179 000
NDH	9 096 000		9 653 000	557 000	-278 000	278 000
RH	6 064 000		5 299 000	-765 000	382 000	-382 000
WOACT	15 054 000		12 638 000	-2 416 000	1 208 000	-1 208 000

4.2.4.5 Forslag til rammeløyving 2017 for universitet og høyskolar

Nedanfor er ei oversikt over forslag til rammeløyving for kvar enkelt institusjon. Løyvinga er fordelt på basis og resultatbasert utteljing. I tala for basis er det tatt omsyn til at midlane er justerte per institusjon i 2017 for å halvere budsjetteffektane som følgje av endringane i resultatbasert utteljing, jf. 4.2.4.4 over.

Institusjon	Rammeløyving i 2017			
	Basis	Resultatbasert utteljing open ramme	Resultatbasert utteljing lukka ramme	Rammeløyving 2017
NU	942 041 000	349 464 000	21 683 000	1 313 188 000
NMBU	784 449 000	320 030 000	89 745 000	1 194 224 000
NTNU	3 998 736 000	1 684 537 000	433 199 000	6 116 472 000
UiA	883 066 000	370 008 000	28 872 000	1 281 946 000
UiB	2 372 562 000	779 853 000	234 787 000	3 387 202 000
UiO	3 605 887 000	1 254 347 000	456 641 000	5 316 875 000
UiS	972 534 000	362 685 000	48 440 000	1 383 659 000
UiT	2 511 872 000	641 644 000	138 043 000	3 291 559 000
AHO	106 485 000	66 389 000		172 874 000
HiM	138 150 000	64 581 000	3 190 000	205 921 000
NHH	272 473 000	154 754 000	11 442 000	438 669 000
NIH	203 128 000	49 654 000	10 727 000	263 509 000
NMH	192 471 000	63 677 000		256 148 000
HiH	383 700 000	202 900 000	16 912 000	603 512 000
HiL	237 793 000	155 198 000	7 311 000	400 302 000
HiOA	1 520 219 000	645 299 000	42 253 000	2 207 771 000
HSN	1 156 438 000	518 072 000	33 388 000	1 707 898 000
HV	1 264 112 000	500 719 000	25 603 000	1 790 434 000
HiVo	215 728 000	112 650 000	5 259 000	333 637 000
HiØ	424 701 000	170 884 000	6 165 000	601 750 000
SH	77 173 000	4 965 000	1 800 000	83 938 000
KHiO	332 859 000	612 000		333 471 000
MF	43 719 000	37 867 000	3 383 000	84 969 000
BI	128 264 000	156 331 000	18 302 000	302 897 000
VID	137 295 000	110 954 000	5 887 000	254 136 000
ATH	7 960 000	6 297 000	472 000	14 729 000
BD	18 440 000	6 824 000		25 264 000
BA	4 109 000	13 017 000		17 126 000
DMMH	75 076 000	41 456 000	1 495 000	118 027 000
FIH	5 536 000	3 836 000	588 000	9 960 000
HLB	1 695 000	877 000	26 000	2 598 000
HD	28 802 000	21 731 000	246 000	50 779 000
HLT	2 737 000	7 141 000	149 000	10 027 000
HK	9 180 000	51 994 000	732 000	61 906 000
LDH	56 664 000	29 755 000	470 000	86 889 000
NLA	102 067 000	64 558 000	1 813 000	168 438 000

Institusjon	Rammeløyving i 2017			
	Basis	Resultatbasert utteljing open ramme	Resultatbasert utteljing lukka ramme	Rammeløyving 2017
NDH	726 000	9 653 000		10 379 000
RSH	6 655 000	5 248 000	51 000	11 954 000
WOACT	99 479 000	11 708 000	929 000	112 116 000

4.2.4.6 Rapportering av data for 2016 og resultatutteljing i statsbudsjettet for 2018

I statsbudsjettet for 2018 blir innrapporterte tal for 2016 lagt til grunn og samanlikna med innrapporterte tal som ligg til grunn for utteljinga i statsbudsjettet for 2017. Endring i resultatane gir budsjettverknad i 2018. Det betyr at grunnlaget blir berekna ut frå endring mellom resultatane for indikatorane i 2016 og utgangsposisjonen i 2017. Utgangsposisjonen er resultatane for kandidat og utvekslingsstudentar, inkl. Erasmus+ for 2015 og resultatane for eit gjennomsnitt i 2013–15 for alle dei andre indikatorane.

Institusjonane legg inn forslag til kategori, A-F, for nye utdanningar i den årlege rapporteringa til DBH. Departementet går gjennom dei nye studieprogramma og gjer endeleg innplassering i kategoriar. Søknad om å få endra innplassering av eit eksisterande studieprogram må inngå som del av satsingsforslaget frå institusjonen for statsbudsjettet for 2018, med frist 1. november 2016.

Departementet behandlar ikkje søknader om endra innplassering av studieprogram som institusjonane sender utanom det samla satsingsforslaget.

Korrekt informasjon skal ligge til grunn for dei årlege budsjettvedtaka. Universitet og høgskolar rapporterer data som inngår i berekningsgrunnlaget for resultatutteljinga i finansieringssystemet. Kunnskapsdepartementet føreset at institusjonane kvalitetssikrar tala dei rapporterer til NSD, og at dei rapporterer innan fastsette fristar. Departementet føreset at dette skjer gjennom system for internkontroll, og at institusjonane kan dokumentere gjennomføringa. Mangelfull eller feilaktig rapportering frå institusjonane kan føre til redusert resultatbasert utteljing.

Institusjonane skal bruke gjeldande mal for rekneskap og andre rapportar som inneheld data som dannar grunnlag for å berekne resultatbasert utteljing, slik at uttak og kvalitetssikring av data blir ryddig og likt handsama.

Vi minner om at malane for økonomirapporteringa blei endra for 2015-rekneskapen. Desse malane er gjeldande for rapporteringa for 2016-rekneskapen. Kunnskapsdepartementet vil òg sende eit brev til dei statlege institusjonane i løpet av 2016 om rapporteringa for rekneskapen 2016. Kunnskapsdepartementet vil informere i tilskottsbrev til dei private institusjonane om krava til økonomirapportering for årsrapport 2016. Kunnskapsdepartementet gjer merksam på at departementet kan kontrollere at dei private institusjonane rapporterer pålitelege data. Institusjonane skal rapportere rekneskapen korrekt og til rett tid. Dette er særleg viktig der data frå rekneskapen er grunnlag for å berekne resultatbasert utteljing. På nettsidene til DBH ved NSD ligg spesifikasjonar av gjeldande rapporteringskrav og malar for rapporteringa.

Statlege og private institusjonar bør ha særleg merksemd på rapportering av data knytt til desse indikatorane:

- kandidatar: I indikatoren inngår kandidatar i vidareutdanningar i PPU, og spesifikke helsefag og kandidatar som er omfatta av *Forskrift om grader og beskyttede titler* (gradsforskriften).
- studentar på Erasmus+ programmet
- BOA-inntekter
- EU-inntekter

I rapporteringa til NSD for oppnådde resultat i 2016 må institusjonane forklare følgjande endringar i resultat frå året før:

- studieprogram med endring på meir enn 20 pst. i talet på 60-studiepoengseiningar
- endring i talet på 60-studiepoengseiningar på meir enn fem pst. innanfor ein kategori, A-F
- endring i talet på kandidatar på meir enn fem pst. innanfor ein kategori, A-F
- studentutveksling med endring på meir enn 20 pst.
- endring i talet på avlagde doktorgrader på meir enn 20 pst.
- endring i inntekter frå Noregs forskingsråd på meir enn 20 pst.
- endring i inntekter frå EU med endring på meir enn 20 pst.
- endring i inntekter frå anna bidrags- og oppdragsaktivitetar på meir enn 20 pst.

Vedlegg

Forklaring til forkorting av institusjonsnavn

Forkorting	Institusjon
AHO	Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
ATH	Ansgar Teologiske Høgskole
BAS	Bergen Arkitekthøgskole
BD	Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter
BI	Handelshøgskolen BI
DMMH	Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning
FIH	Fjellhaug Internasjonale Høgskole
HD	Høyskolen Diakonova
HiH	Høgskolen i Hedmark
HiL	Høgskolen i Lillehammer
HiM	Høgskolen i Molde
HiOA	Høgskolen i Oslo og Akershus
HiVo	Høgskolen i Volda
HiØ	Høgskolen i Østfold
HK	Høyskolen Kristiania
HLB	Høgskolen for landbruk og bygdeutvikling
HLT	Høyskolen for Ledelse og Teologi
HSN	Høgskolen i Sørøst-Noreg
HV	Høgskolen på Vestlandet
KHiO	Kunsthøgskolen i Oslo
LDH	Lovisenberg diakonale høgskole
MF	Det teologiske Menighetsfakultet
NDH	Norges Dansehøgskole
NHH	Noregs handelshøgskole
NIH	Noregs idrettshøgskole
NLA	NLA Høgskolen
NMBU	Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet
NMH	Noregs musikkhøgskole
NTNU	Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet
NU	Nord Universitet
RSH	Rudolf Steinerhøgskolen
SH	Samisk høgskole
UiA	Universitetet i Agder
UiB	Universitetet i Bergen
UiO	Universitetet i Oslo
UiS	Universitetet i Stavanger
UiT	Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet
VID	VID vitenskapelige høgskole
WOACT	Westerdals Høyskole – Oslo School of Arts, Communication and Technology

Utgjeve av:
Kunnskapsdepartementet

Offentlege institusjonar kan tinge fleire eksemplar frå:
Service- og tryggingorganisasjonen til departementa
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 222 40 000

Publikasjonskode: F-4259/7

Internett: http://www.regjeringen.no/orientering_statsbudsjettet_uh

Trykk:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon - 10/2016

